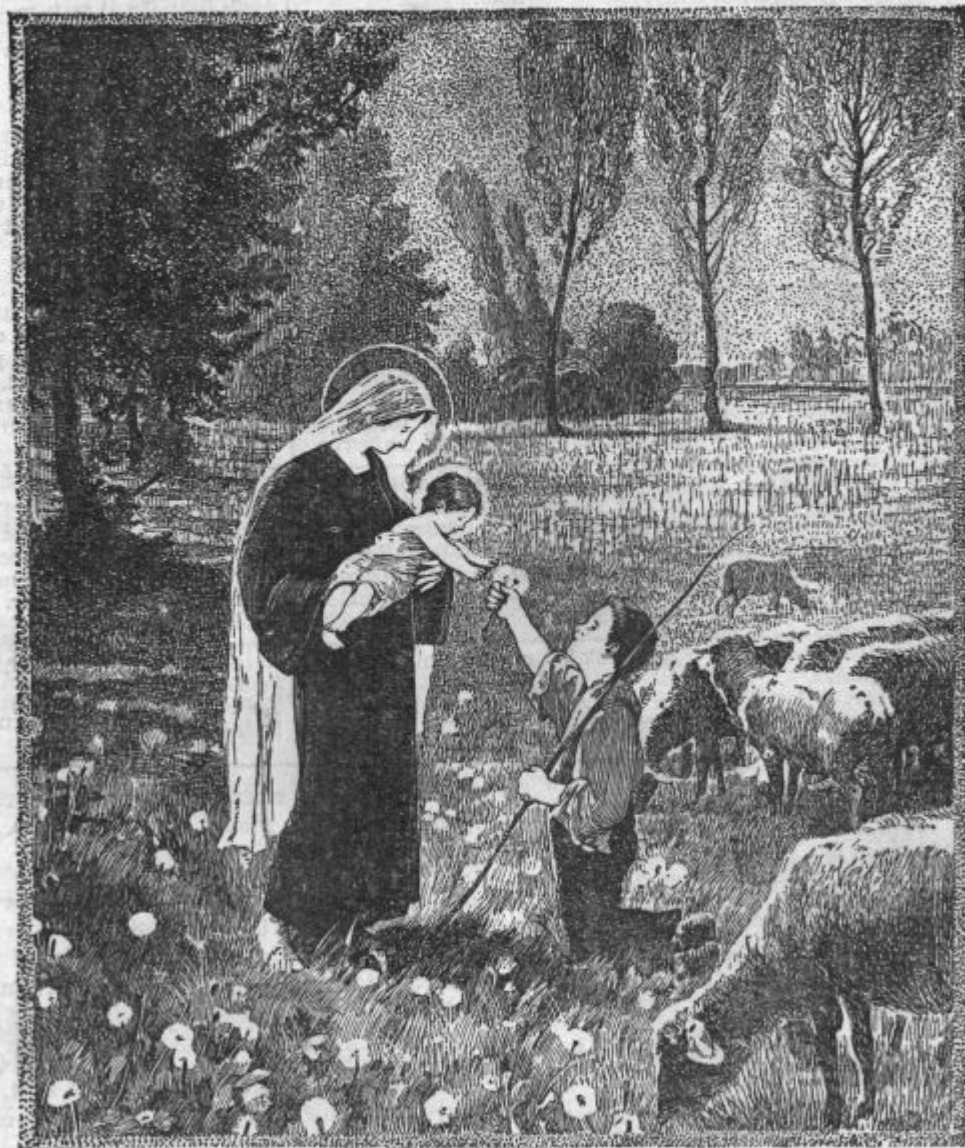


Leto XXII. 1924.

Št. 12. December.

BOGOLJUB



Izhaja vsak mesec. — Naročnino in darove sprejema upravništvu, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. — Rokopisi se pošiljajo uredništvu, Leonišče v Ljubljani; doposlati se morajo za vsako nadaljno številko do 1. dne prejšnjega mesca.

Koledar za december 1924.

Mesečni zavetnik: sv. Janez Evang. (27).

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. očeta:

Da nam da Bog svetnikov.

Dnevi	Godovi	Posebni namen apostol. molitve so vsak dan še važne, nujne zadeve	Geščenje presv. Rešnj. Telesa v	
			Ijublj. škof.	lavant. škof.
1 Poned.	Eligii, š.	Dušni mir. Očetje.	Ljub. Križan. Boh. Bistrica Lozice Zagorje ob S. Metlika Novo mesto	Mar. sv. Jož. Bolnišnica Lembah Ruše
2 Torek	Bibijana, d.m.	Čistost. Redovnice.		
3 Sreda	Franč. Ks., sp.	Požrtv. za misijone. Mis. poklici.		
4 Četrtek	Barbara, d. m.	Priprava na smrt. Umirajoči.		
5 Petek	Saba, o.	Posvetitev družin presv. S. Možje.		
6 Sobota	Nikolaj, š.	Usmiljenost do bližnjega. Premož.		
7 Nedelja	Ambrozij, š.	Prizanesljivost do drug. Razprti.	Mošnje Lj. stolnica Kamnik žup. Kokra Studenec Loka, uršul. Dražgoše	Sv. Lovrenc pri Mariboru Dev. Marija v puščavi Sv. Križ Selnica
8 Poned.	Brez. sp. M. D.	Vnema za Mar. čast. Kongregacija.		
9 Torek	Peter. For., š.	Treznost dorašč. mlanine. Abst.		
10 Sreda	Lavr. M. B.	Odprava surovosti. Orlj.		
11 Četrtek	Damaz. p.	Ugled kat. Gerkve. Papež.		
12 Petek	Sinezlj, m.	Kršč. spravljivost. Boln. in trp.		
13 Sobota	Lucija, d. m.	Življenje po veri. Drž. poglavarji.		
14 Nedelja	Jan. od K., sp.	Dobra molitev. Redovniki.	Grahovo Zagradec Adlešiči Sorica Turjak Lipoglav Sava	G. Sv. Kunig. Sv. Mar. na P. Sv. Bar. p. M. Sv. Mart. p. V. Sv. Peter niže Marib.
15 Poned.	Kristina, d.	Skrb za lepoto cerkva. Dekleta.		
16 Torek	Evezbij, š.	Vdanost v božjo voljo. Fantje.		
17 Sreda	Lazar, š.	Predst. po volji božji. Brezbr. v v.		
18 Četrtek	Gracijan, š.	Samozatajevanje. Duhovniki.		
19 Petek	Nemezij, m.	Ponižnost. Profesorji in dijaki.		
20 Sobota	Liberat, m.	Podpir. ubogih. Dobrod. naprave.		
21 Nedelja	Tomaž, ap.	Navdušenost za vero. Indijski mis.	Krajsnja Ovsišje Ljublj. Mar. Harije Vipava Postojna Vrh p. Vinici	Cerkev šol. sester Sv. Alojzij v Mariboru D. Mar. mati milosti v Mariboru
22 Poned.	Zenon, m.	Verska zavest. Razumništvo.		
23 Torek	Viktorija, d.	Lepo družinsko življenje. Matere.		
24 Sreda	Adam in Eva	Milosti poln potek sv. leta. Romar.		
25 Četrtek	Božič, R. G.	Rojstvo Jez. v naših srečih. Otroci.		
26 Petek	Štefan, m.	Verska odločnost. Cerkv. služab.		
27 Sobota	Janez Evang.	Ljubežen do Boga. Katoliški tisk.		
28 Nedelja	Ned. otročiči.	Vzg. otrok v ljubezni do J. Kateh.	Rateče Semič Košana Ljublj. bog.	Sv. Mart. n. K. Stoinica v Mariboru
29 Poned.	Tomaž, š.	Duhov. v. in. Ijudski mis. Spoved.		
30 Torek	David, kr.	Duh spokornosti. Spovedenci.		
31 Sreda	Silvester, p.	Zahvala za letošnje dobrote. Umrli.		

Zahvaljujejo se:

R. Sterniša presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici in sv. Jožefu za ozdravljenje zelo nevarne bolezni. — P. Komatar Materi božji in sv. Valentinu za ozdravljenje. — Marijina družbenka presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomagaj na Brezjah, sv. Jožefu in dušam v vicah za pomoč v hudi dušni stiski. — M. P. presv. Srcu Jezusovemu in Mariji rešiteljici jetnikov za pomoč v dušnih in telesnih potrebah. — Helena Migler Mali Tereziji od Deteta Jezusa za uslišanje v važni zadevi. — Neka oseba Materi božji in sv. Vidu za ozdravljenje bolnih oči. — J. Zelič presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Roku, sv. Antonu in drugim priprošnjikom za obvarovanje občutnih nesreč pri živini. — N. U. Mali Tereziji od Deteta Jezusa za pomoč v važni zadevi. — M. P. Mariji P. na Brezjah in žalostni Materi božji ter sv. Antonu za

srečno prestano operacijo in zopetno ozdravljenje. — Franc Plankl presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za najdeno stvar.

V molitev se priporoča: Dobra žena z mnogimi otroci v težki dolgotrajni in nevarni bolezni ter cela njena družina, da bi lepo krščansko živela. — Vsi našim molitvam priporočeni.

Strašna potresna šiba, ki je 1. sept. lani takorekoč uničila cvetoče milijonsko mesto Tokio na Japonskem, ni prizanesla tudi ne katoliškim zavodom. V razvalinah je nadškofijska stolna cerkev; zgorele so štiri župnijske cerkve, štiri poslopja, v katerih so bile katoške šole. V Jokohami je ogenj uničil dvoje katoliških svetišč. V ognjenem morju sta umrla dva katol. duhovnika, 11 redovnic, več sto kristjanov.

BOGOLJUB

Možje in pobožnost Srca Jezusovega.

Na prvi pogled se nam zdi kot da bi bila pobožnost Srca Jezusovega v prvi vrsti primerna za čuvstveni ženski svet. Saj nam že beseda »srce« pomenja nekaj mehkega, čuvstvenega, ženskega. In ženska je bila (sveta Marjeta Alakok), katere se je Kristus poslužil, da nam je izročil to pobožnost v sedanjih oblikah. In vendar je mnogo stvari, ki nam govorijo, da je ta pobožnost prav tako ali pa še bolj primerna in potrebna za moža kot za ženo. Le pogledjmo!

Mož živi bolj kot žena v svetu, in sicer v današnjem svetu, ki je le preveč pozabil na svoj končni namen. Svet in vse stvari bi morale služiti po volji božji človeku, da Boga vedno bolj spoznava, ga ljubi in mu služi. Današnji ljudje pa ta red često postavljajo na glavo. Svet in stvarstvo jim služi samo v dosegu lastne časti in lastnega neurejenega uživanja. »Zakaj, ko so spoznali Boga, ga niso kakor Boga častili ali ga hvalili; temveč so se izgubili v svojih mislih in so spremenili resnico božjo v laž in so častili in služili raje stvarjem, kakor Stvarniku, ki je češčen vekomaj.« Nič čudnega, če se tudi veren mož okuži v tem ozračju. Tudi zanj je nevarnost, da se zaveruje pri svojem delu in v svojih skrbeh popolnoma v ta svet. Jasna priča, da je res tako, je zlasti površno znamenje izvrševanja verskih dolžnosti, kar se opazuje tudi pri sicer na videz vernih možeh. Sveta maša ob nedeljah je še, ponavadi tudi pridiga, nič pa popoldanske službe božje. Nekaj molitve jutraj in zvečer tudi, pa le bolj iz starodavne hišne navade, kot pa iz notranje srčne potrebe. Enkrat ali tudi nekajkrat na leto prejem svetih zakramentov; a žal, dostikrat brez prave priprave in brez potrebne zahvale. To je ponavadi

vse versko udejstvovanje naših mož. Malo ali pa nič ni zavesti v njih, da mora biti tudi vse ostalo naše življenje uravnano na Boga. Odtod toliko sebičnosti, krivic, kvantanja, pitja, nečistosti, strahu pred ljudmi v zadevah svete vere in podobno. Mož služi nasplošno kljub svojim verskim vajam svetu in ne Bogu. Sedaj pa pomislimo na pobožnost Srca Jezusovega. Ali nas ne vzpodbuja ta pobožnost v obilni meri k popolni službi božji? Saj ne častimo v tej pobožnosti samo telesnega srca Jezusovega, v kolikor je združeno z njegovo božjo naravo, — marveč ta pobožnost nas uvaja v celotno mišljenje, življenje in čuvstvovanje Kristusovo, v kolikor nam je le-to odsev njegove neizmerne ljubezni do nas. Kdor pa ta vzor pogosto premišljuje, bo začel sam temu vzoru primerno tudi živeti. Zato pravi častilec Srca Jezusovega ne bo pozabil svojega končnega namena: službe božje na zemlji tudi ne sredi bogodtujenega sveta. Nasprotno: njegovo mišljenje, življenje in čuvstvovanje bo postalo vedno bolj odsev Kristusovega življenja, mišljenja in čuvstvanja.

Pobožnost Srca Jezusov. je primerna možem, zlasti možem sedanjih dni, ker se lahko ob tej pobožnosti navzamejo nekaterih čednosti, ki jih potrebujejo posebno v današnjih razmerah.

Taka čednost je moška srčnost za dobro stvar. Sicer je mož po naravi pogumen in srčen; toda ko gre za stvar Kristusovo, ga pa tisto nesrečno vprašanje: »Kaj bodo pa ljudje rekli?« tako rado spravi v odvisnost in sužnost Bogu sovražnega javnega mnenja. »Kaj bodo ljudje rekli, če hodim k pridigam in krščanskim naukom? Kaj bodo ljudje rekli, če naročam in priporočam dobre časopise? Kaj bodo ljudje rekli, če grem tolikrat k sve-

tim zakramentom? Kaj bodo ljudje rekli, če se ustavim tej in oni slabí razvadi, ki je cerkev ne odobrava?« — Tako se vprašuje mož sedanjih dni, celo veren mož v svoji strahopetnosti neštetokrat, ko gre za dobro stvar in tako omahuje med Bogom in svetom. Oh, dragi moj mož, ko bi se pa ti vglobil v božje Srce Jezusovo vsaj včasih tako, kot te navaja pobožnost do tega Srca, ali bi mar mogel ostati tak zajec? Videl bi, da se Kristus ni bal nobene stvari: ne žeje, ne mraza, ne truda in ne dela, ne navora in pomanjkanja, ne najhujših sovražnikov, in celo smrti ne. Molil je pač: »Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene...« Toda, ko je spoznal, da ni volja božja, da se trpljenju izogne, tedaj je šel junaško v smrt. Ni dvoma, krščanski mož, da boš tudi ti delal podobno, če boš velik častilec božjega Srca.

Poleg srčnosti je treba možu vendarle tudi krotkosti. Mož je že po naravi nagnjen v jezo. Močnejši je njegov telesni vztraj nego ženski, pa tudi strasti jeze, togote, razburjenja so v njem silnejše kot pri nežni ženski. Ni čuda torej, če mož pogosto pokaže to silnost tudi na zunaj: pretep in poboj, kletev in pravda, psovka in tepena živina in žena in otroci — koliko je tega! Mož torej potrebuje nekoga, ki ga miri in nazaj drži. In kdo naj bi bil ta, če ne božje Srce Jezusovo, ki je bilo krotko in ponižno po lastnih besedah Go-

spodovih. O da! Mož, ki bo po navodilih pobožnosti do Srca Jezusovega, premišljal njegovo krotkost, se je bo z veseljem tudi v življenju oprijel.

Tako torej vidimo, da je pobožnost Srca Jezusovega primerna in naravnost potrebna tudi za moža. Nič čudnega torej, da so se je v resnici tudi številni znameniti možje od prvih početkov z vsem srcem oklepali. Ali mar ni bil častilec Srca Jezusovega sveti Jožef, kadarkoli je imel božje dete Jezusa v svojem naročju in je njegovo srce utripalo ob božjem Srcu Jezusovem? In sveti Janez, ki je slonel pri zadnji večerji na Jezusovih prsih, — ali ni bil najglobokoumnejši mož, pa tudi največji častilec božjega Srca? In sv. Peter, ali ni častil in hvalil božje Srce Jezusovo posebej od takrat, ko je videl v očeh Gospodovih toliko dobrohotnega odpuščenja? In sv. Pavel, ki je v svojih pismih napisal čuda lepih besedi o ljubezni Kristusovi do nas, ali ni ljubil, hvalil in častil to Srce? In potem vsa stoletja: sv. Avguštin, sv. Bonaventura, sv. Tomaž Akvinčan, sv. Tomaž iz Vilanove, sv. Bernard, sveti Frančišek Saléški! Njih vrsta se množi zlasti v novejšem času preko velikih papežev: Pija IX., Leona XIII., Pija X., Benedikta XV. in največjega častilca Srca Jezusovega, nepozabnega državnika Garcia Moreno. Pojdi in pridruži se jim tudi ti, krščanski mož, ki morda čitaš te vrstice!
Montanus.

Smrtna žetev na svetu.

Umrje jih:

vsako sekundo	1
vsako minuto	60
vsako uro	3600
vsak dan	86.000
vsak mesec	2.592.000
vsako leto	31.536.000

Te številke seveda niso čisto točne, ampak približne. Raje premajhne, kakor prevelike. Kam pa gredo ti ljudje? . . . Ali kdaj mislite na to? Smrt toliko ljudi je vsak dan najvažnejši dogodek na svetu, četudi časopisi o tem dogodku nič ne pišejo. A vsaj mi verni verni kristjani na to

ne pozabimo! Pa tudi storimo, kar je v naši moči, da se kar največ umrlih reši za srečno večnost! Ali vi kaj storite za to? Ali ste vpisani v bratovščino za umirajoče? Ustanovljena je v Ljubljani pri Sv. Jakobu, na Homcu pri Kamniku, v Trebnjem in pri Sv. Tomažu nad Ormožem. In če ste vpisani, ali opravljate družbene dolžnosti? Ali molite vsak dan za umirajoče? Darujete zanje svoja dela in trpljenje? Daste včasih zanje za kako sv. mašo? Če želite sami srečno umreti, ne pozabite noben dan tistih, ki tisti dan umirajo! Prišel bo en dan, ko boste tudi vi med njimi.

Sanje starca Geroncija.

Spesnil kardinal John H. Newman. Iz angleščine prevedel J. D.

(Konec.)

Zbor angelov.

Presvetemu višava čast,
nižava čast naj da;
prečudna so mu dela vsa,
resnična pota vsa.

Nam, najprej ustvarjenim, je dal,
da v boju zmagamo,
je dal, da ni nas umazal greh,
da spon ne nosimo;

je hotel, da edini Sin
prečudno se rodi:
nevesta Svetega Duhá,
naj Detece doji.

In večni Oče čuval je
in branil Detece:
poslal Ga kot poveljnika
na boj z močmi temè.

Namesto naj Očeta bi
na zemlji kraljeval,
pred vsemi naj sovražniki
kraljestvo to varvál.

Presvetemu višava čast,
nižava čast naj dá;
prečudna so mu dela vsa,
resnična pota vsa.

Duša.

Glas čujem, ko da vetrec blag pihlja,
ki z vrhovi smrek v poletju se igra...

Angel spremljevalec.

Prišla pravkar v dvorano dobro sva,
kjer sodba bo...

Zbor angelov.

On, ki pravično vlada svet,
naj v veke hvaljen bo:
je dušo otel telesnih spon,
izzgal ji krivdo vso.

Angel spremljevalec (duši).

O tvoji bližnji sodbi zdaj pojó,
ki prej po njej si vneto vpraševal.

Duša (Geroncijeva).

Pripravljen sem in ni me sodbe strah -
Pa čuj! Odkod skrivnostna harmonija?
Prihaja kot morjá valov šumót...

Angel spremljevalec.

Ker prag dvorane prestopila sva,
v uho ti bije zbóra petje radostno.

Zbor angelov.

Kak dobra božja je modrost!
Ko v greh bil zakopan
ves svet, je drugi bil Adám
v rešenje mu poslan.

Kak moder je dobrotni Bog!
Adam se pregreši,
pa drugič sme boriti se,
boriti, zmagati.

Še več kot milost jim je dal,
da reši kri, mesó:
dal sebe samega je v dar
naravo božjo vso.

Kak ljubil je! Zadal poraz
sovražniku ljudi;
da ne bi človek dvakrat vmrl,
On sam smrt pretrpi.

Ko moli sam v Getzemani,
na križu ko visi,
ljubiti se po bratovsko,
trpét, umrét uči.

Angel spremljevalec.

Zdaj sodba se ti bliža, ker prišla
do konca sva, pred samega Bogá!

Duša.

Glasove čujem, ko ob smrti prej.

Angel spremljevalec.

Prijatelji krog postlje še klečé
in »Subveníte« mašnik moli še;
te čuješ še glasove; a pred tron
je stopil smrtni angel, glej!
prav tist, ki v vrtu je klečečega
tolažil Izveličarja...

Ta angel zna najbolje brániti
trpečo dušo, ki pred sodbo gre.

Smrtni angel.

Jezus, ki občutil grozo si,
Jezus, ki prebódlá bol je prsi Ti,
Jezus, ki pod težo grehov padel si,
Jezus, z nedolžnostjo prepasani,
Jezus, s svetostjo vso napolnjeni,

Jezus, z božanstvom združeni,
 Jezus, zaněsi dušam dragim Ti,
 in ječo jim, ki v njej čemé, odpri,
 čimprej jim svojo veličast daj gledati.

Duša.

Pred svojega Sodnika grem sedaj...

Angel spremljevalec.

Poveličuj Njegovo imé!
 O srečna duša, ki trpiš!
 Zdaj varna si!
 Končano je življenje,
 a spet živiš, oživljena s pogledom
 božjim.

Duša (v zavesti, da se mora še čistiti v vicah):

O proč, o proč, o nēsi me
 v prepād zijoč,
 naj tam bedim v kraju temě
 vso dolgo noč.

Tam bom, v trpljenju še vesel,
 sam, ne izgnan,
 otožno svojo pesem pel,
 da vstane dan.

Bom pel, tolažil si srcé,
 ki bije zmir
 nemirno mi zbog te željé,
 da pridem v Mir.

Bom pel, četudi iz nižin!
 O proč zdaj, proč,
 da prej deležen bom višin,
 dan večni, dan brezkončni zroč.

Duše v vicah.

Gospod, bil naše si zavetje,
 od rodú do rodú;
 preden so bile gore, preden svet,
 od vekov si Ti — Gospod.

Angel spremljevalec.

Naj duša, drago odkupljena, z rokó
 prijazno te objamem, da k vodám
 očiščujočim nesem te ljubó,
 in varno te držeč, te jim predám.

In skrbno te spustim v vodá šumót;
 in ti, brez vpornosti in brez jokú
 naredil boš, drčéč, to naglo pot
 in se potapljal niže, niže, k dnú...

In angeli, katerim ta je posel dan,
 tvoj varovali bodo sveti pokoj;
 z molitvami pa tron oblegovan
 bo božji za - te vso to noč, nocoj.

Zdravstvuj, moj brat, na kraj
 trpljenja spoč,
 a ne za zmir! Sedaj te zapustim...
 a brzo ti poskušnje mine noč,
 napočí jutro — spet te prebudim.

Duše v vicah.

Ne zapusti nas, Gospod! Saj si rekel:
 »Vrnite se, sinovi Adamovi.«
 O, vrni se Gospod, ne odlašaj
 predolgo,
 usliši svoje služabnike.¹

¹ H koncu bodi pripomnjeno, da je pesnitev v angleškem izvirniku mnogo daljša, petje angelov, duš itd. mnogo obširnejše, toda »Bogoljub« ne bi imel prostora za celotno delo. — Op, uredn.

Koliko duhovnikov imajo in dajo župnije ljubljanske škofije.

(Po raznih letopisih sestavil Matej Ahačič, župnik v Lešah.)

(Prva številka pomeni: imajo, druga: dajo.)

Adlešiči 1, 0; Ajdovec 1, 9; Ambrus 1, 1; Babno polje 1, 0; Banja Loka 1, 0; Begunje pri Cerknici 1, 1; Begunje pri Lescah 2, 1; Bela cerkev 1, 0; Bela peč 1, 0; Besnica 1, 1; Blagovica 1, 1; Bled 2, 8; Bloke 2, 3; Bohinjska Bela 1, 1; Bohinjska Bistrica 2, 2; Borovec 1, 0; Borovnica 2, 5; Boštanj 2, 1; Brdo 2, 0; Breznica 2, 14; Brezovica 2, 4; Brusnice 1, 0; Bučka 1, 3; Budanje 1, 0; Bukovščica 1, 0; Cerklje pri Kranju 6, 8; Cerklje pri Krškem 2, 6; Cerknica 3, 3; Col 1, 0;

Čatež ob Savi 1, 0; Čatež pod Zaplazom 1, 0; Čemšenik 2, 5; Češnjice 1, 0; Črmošnjice 2, 0; Črni vrh nad Idrijo 2, 6; Črni vrh nad Polhovim gradcem 1, 1; Črnomelj 3, 2; Črnuče 1, 0; D. M. v Polju 2, 2; Dob 2, 0; Dobovec 1, 0; Dobrava pri Kropi 1, 6; Dobropolje 3, 5; Dobrnič 2, 5; Dobrova pri Ljubljani 2, 6; Dol pri Ljubljani 2, 5; Dole pri Litiji 2, 2; Dolenja vas 2, 1; Domžale 1, 2; Dovje 2, 2; Dragga 1, 0; Dragatuš 2, 1; Dražgoše 1, 0; Duplje 1, 0; Erzelj 1, 0; Fara pri Kostelu

2, 0; Goče 1, 4; Godovič 1, 0; Golo 1, 0; Gora nad Idrijo 1, 1; Gora pri Sodražici 1, 2; Goriče 1, 1; Gorje 2, 5; Gotenica 1, 0; Gozd 1, 0; Grahovo 1, 0; Grčarice 1, 0; Hinje 2, 4; Homec 1, 4; Horjul 2, 7; Hotedršica 1, 2; Hotič 1, 0; Hrenovice 5, 4; Idrija 5, 14; Ig 2, 4; Ihan 1, 1; Janče 1, 0; Javor pod Ljubljano 1, 0; Javorje nad Loko 1, 2; Javorje pri Litiji 1, 1; Jesenice 4, 5; Jezersko 1, 1; Ježica 1, 4; Kamna gorica 1, 5; Kamnik 4, 9; Knežak 2, 0; Kočevje 5, 1; Kokra 1, 0; Kolovrat 1, 0; Komenda 2, 4; Kopanj 1, 0; Koprivnik pri Kočevju 2, 1; Koprivnik v Bohinju 1, 0; Koroška Bela 2, 3; Kostanjevica 2, 2; Košana 2, 1; Kovor 1, 3; Kranj 4, 7; Kranjska gora 2, 4; Krašnja 1, 1; Kresnice 1, 0; Križe pri Trziču: 2, 2; Kropa 1, 7; Krško 1, 0; Ledine 1, 1; Lesce 1, 3; Leskovec 2, 1; Leskovicca 1, 0; Leše 1, 4; Lipoglav 1, 3; Ljubljana 97, 61; Ljubno 1, 0; Logatec, Dolenji 1, 0; Logatec, Gorenji 1, 1; Lom 1, 1; Loški potok 2, 2; Lozice 1, 0; Lučine 1, 1; Mavčiče 1, 3; Mekinje 1, 1; Mengeš 2, 12; Metlika 3, 10; Mirna 2, 3; Mirna peč 2, 1; Mokronog 2, 5; Moravče 4, 4; Mošnje 1, 3; Motnik 1, 0; Mozelj 1, 0; Naklo 2, 8; Nemška Loka 1, 0; Nevlje 1, 0; Nova Oslica 1, 0; Novo mesto 8, 10; Osilnica 1, 1; Ovsišje 1, 0; Peče 1, 0; Planina pri Črnomlju 1, 0; Planina pri Rakeku 2, 4; Planina pri Vipavi 1, 3; Podbrezje 1, 3; Podgrad 1, 2; Podkraj 1, 0; Podlipa 1, 0; Podraga: 1, 0; Podzemelj 2, 4; Polhov gradec 2, 8; Polica 1, 2; Poljane nad Škofjo Loko 2, 9; Poljane pri Toplicah 1, 1; Polom 1, 2; Polšnik 1, 0; Postojna 2, 2; Prečina 2, 3; Predvor 2, 4; Predoslje 2, 5; Preloka 1, 0; Prem 1, 3; Preserje 1, 1; Preska 1, 4; Prežganje 1, 0; Primskovo 1, 0; Radeče pri Zidanem mostu 2, 3; Radoljica: 2, 8; Radovica 1, 3; Raka 2, 0; Rakitna 1, 0; Rateče - Planica 1, 0; Ravno na Jezerskem 1, 2; Reka, Kočevska: 1, 2; Reteče 1, 3; Ribnica 3, 19; Ribno 1, 1; Rob 1, 1; Rova 1, 0; Rovte 1, 3; Rudnik 1, 1; Sava 1, 0; Sela pri Kamniku 1, 2; Sela pri Šumberku 1, 0; Selca nad Škofjo Loko 2, 12; Semič 3, 8; Senožče 1, 0; Sinji vrh 1, 0; Slap 1, 0; Slavina 4, 3; Smlednik 2, 10; Sodražica 2, 11; Sora 2, 1; Sorica 1, 1; Sostro 2, 5; Soteska 1, 0;

Spodnja Idrija 1, 1; Spodnji Log 1, 0; Spodnji Tuhinj 1, 8; Srednja vas v Bohinju 2, 1; Stara cerkev 1, 7; Stari log 1, 2; Stara Loka 2, 13; Stara Oslica 1, 1; Stari trg ob Kolpi 2, 2; Stari trg pri Ložu 3, 9; Stična 2, 7; Stopiče 2, 3; Stranje 1, 0; Struge 1, 2; Studenec 1, 0; Studeno 1, 1; Suhor 2, 1; Sv. Duh 1, 1; Sv. Gora 1, 2; Sv. Gregor 1, 2; Sv. Helena 1, 1; Svibno 1, 1; Sv. Katarina 1, 2; Sv. Križ nad Jesenicami 1, 0; Sv. Križ pri Kostanjevici 3, 2; Sv. Križ pri Litiji 2, 1; Sv. Lenart 1, 4; Sv. Planina 1, 0; Sv. Trije Kralji 1, 0; Sv. Trojica nad Cerknico 1, 2; Sv. Trojica v Trzišču 2, 3; Št. Vid nad Cerknico 1, 2; Šempeter pri Novem mestu 2, 0; Šenčur pri Kranju 5, 7; Šenturška gora 1, 0; Škocijan pri Mokronogu 3, 2; Škocijan pri Turjaku 1, 1; Škofja Loka 4, 22; Šmarije 3, 3; Šmarjeta 2, 1; Šmartin pod Šmarno goro 1, 2; Šmartin pri Kranju 3, 7; Šmartno pri Litiji 4, 7; Šmihel pri Novem mestu 3, 6; Šmihel pri Žužemberku 1, 2; Špitalič 1, 3; Štanga 1, 1; Št. Gotard: 1, 2; Št. Jakob ob Savi 1, 1; Št. Janž 2, 1; Št. Jernej 3, 2; Št. Jošt nad Vrhniko 1, 1; Št. Jurij pod Kumom 2, 2; Št. Jurje pri Šmariji: 1, 1; Št. Lambert 1, 2; Št. Lovrenc 2, 2; Št. Ožbalt 1, 0; Št. Rupert 3, 1; Šturije: 1, 1; Št. Vid nad Ljubljano 2, 14; Št. Vid pri Stični 4, 6; Št. Vid pri Vipavi 1, 2; Tomišelj 1, 0; Topla Reber 1, 0; Toplice 2, 7; Trata 1, 16; Trboje 1, 3; Trebelno 2, 1; Trebnje 3, 5; Trnovo na Krasu 4, 1; Trstenik 1, 5; Trzič 3, 12; Tunice 1, 3; Turjak 1, 0; Unec 1, 1; Ustje 1, 0; Vače 2, 3; Vavta vas 1, 1; Velesovo 1, 1; Velika Dolina 1, 1; Velike Lašče 2, 9; Velike Poljane 1, 2; Vič 4, 0; Vinica 2, 1; Vipava 2, 4; Višnja gora: 2, 4; Vodice 5, 6; Vojsko 1, 3; Vrabče 1, 0; Vranja peč 1, 3; Vreme 1, 1; Vrhnika 3, 3; Vrhpolje pri Vipavi 1, 2; Zagorje na Krasu 1, 2; Zagorje ob Savi 3, 5; Zagradec 1, 2; Zali log 1, 0; Zaplana 1, 0; Započe 1, 1; Zasip 1, 1; Zavratac: 1, 0; Zgornji Tuhinj: 1, 0; Zlato polje 1, 0; Žabnica 1, 3; Žalina 1, 0; Železniki 2, 9; Želumlje 1, 0; Ziri 2, 0; Žužemberk 3, 9.

* * *

K imeniku duhovnikov lavantinske škofije: Anton Benedek, rojen v Grižah, sedaj dekan v Žihpoljah na Koroškem:

širite „Bogoljuba“!



* Družbeni oltar Marije Milostljive ob 25 letnici 22./VII. 1899 do 22./VII. 1924.

Marija, morska zvezda.

(A. M.)

Zvezda nad,
kako rad
gori vate zrem!
Če mi tvoj
seva soj,
v duši miren sem.
Vtihneno, umolknejo viharji,
Glásniki miru v blesteči zarji
z visočin
splavajo
na zemljó.
Zdrava, svetla Zvezda morska,
Zdrava, svetla Vila gorska!
Zdrava, zdrava!

Kam in kod?
Vsepovsod
vlada črna noč.
Pošlji sij,
ki zdrobi
vsako vražjo moč!
Kamor žar tvoj svetli sega,
mahoma vse sence zbega.
Sevaj ljubki
Tvoj obraz
milo v nas!
Zdrava, svetla Zvezda morska,
Zdrava, sveta Vila gorska!
Zdrava, zdrava!

Morska luč,
ti si ključ
iz svetá zablod.
Vodi ti
v burne dni
naš življenja brod!
Srečen tek nam vsem dodéli,
v rajski pristan tje pripelji
nas mornarje
vpehane —
v večni mir!
Zdrava, svetla Zvezda morska,
Zdrava, sveta Vila gorska!
Zdrava, zdrava!

Zlate jagode.

28.

»Komaj je bil Raguel zagledal mladega Tobija, je zaklical: ‚O kako je ta mladenič podoben mojemu bratrancu! In ko je potem izvedel, da je ta sin njegovega bratranca Tobija, ga je prisrčno objel, blagoslovil in milo jokal na njegovem vratu. (Tob. 7, 2—6.) Zakaj ga je v tem trenutku tako vzljubil? Ne zaradi njegovih osebnih dobrih lastnosti, ker tedaj jih še ni poznal; ljubil ga je, ker je bil sin moža, ki je zaradi svojih posebnih lastnosti zaslužil visoko spoštovanje, in ker je videl, da je sin očetu zelo podoben. Tako dela ljubezen, če je prava. Če bi Boga resnično ljubili, bi tudi vse naše bližnje resnično ljubili, ker vsi ti so božji otroci, po božji podobi ustvarjeni.« (Sv. Franč. Sal.)

Ko je bil cesar Teodozij v jezi sklenil, da se bo nad prebivalci Antijohije na strašen način maščeval, ker so bili osra-

motili cesarico Flacilo, mu je sv. Macedonij, škof tega mesta, dal sporočiti: »Vsekakor imaš prav, knez, da kaznuješ ljudi, ki so se v svoji predrznosti tako hudo pregrešili; a prosim te, pomisli, da so ti ljudje, ki so vredni take kazni, žive božje podobe. Glej, da si z grozovitostjo do božjih podob ne prikličesh iz nebes maščevanja na svojo glavo! Ti si se tako raztogotil zaradi razžaljenja, ki so ga prizadeli tvoji ljubi soprogi, ali se ne bojiš, da jezo Kristusovo razplamtiš? Ali se ne bo On maščeval za vse, kar hočeš storiti Njegovim podobam, ki so mu tako drage, da je svojo kri prelil, da bi jih prenovil?« — Te besede so globoko ganile cesarjevo srce.

Sv. Terezija pravi, da je bilo dovolj, če je, ko je bila žalostna, le koga srečala, pa je bila koj potolažena; ker je v osebi bližnjega videla podobo Boga, ki ga je z vso dušo ljubila.

Molimo! Moj Bog, hočem te ljubiti zaradi tebe samega in bližnjega iz ljubezni do tebe. Zaradi tebe mu hočem služiti, ker vidim v njem tvojo podobo!

29.

»Kristjañ mora imeti hkrati tri srca v enem samem zaprta: eno za Boga, drugo za bližnjega in tretje sam zase.« (Sv. Benedikt Jožef Labre.)

O tem svetniku se dá reči po pravici, da je bil sam Sv. Duh njegov učitelj. On na izvrsten način govori o treh predmetih krščanske ljubezni, ki so: Bog, bližnji in lastni jaz. »Prvo srce,« pravi, »ki naj bo božja last, mora biti čisto in odkrito, mora utripati le za Boga, zanj le ljubezen dihati, žareti od gorečnosti, da bi Njemu služilo, in objeti vsak križ, ki ga ž njim Bog blagovoli obiskati. — Drugo srce, za bližnjega, mora biti velikodušno, se ne sme bati nobenega truda in težav, ko naj mu koristi; gojiti mora sočutje, v molitvi dvigati duha k Bogu za spreobrnjenje grešnikov, za rešenje duš v vicah in za tolažbo žalostnim. — Tretje srce, ki bije za človeka samega, mora biti neomajno trdno v svojih sklepah, vsakega greha se ogibati, živeti v vednem zatajevanju in žrtvovanju in telo navajati na stroga pokorila.« — Vse to je svetnik sam dobesedno izpolnjeval, in le s tem je dosegel tako popolnost ter postal Kristusu tako podoben.

Molimo! Daj mi, o Bog, otroško, sprejemljivo in nežno ljubeče srce zate, materinsko srce za bližnjega, zase pa srce modrega in strogega sodnika!

30.

»Kdor sebe resnično ljubi, temu se studi greh in ga ne more trpeti niti trenutek v svojem srcu. Če je bil tako nesrečen, da je storil kak greh, se ne obotavlja, porabiti pripomoček, ki ga je določil Gospod, in stori vse, da bi ga prejel v svoje zdravje. Mnogo kristjanov se večno pogubi zaradi slabih spovedi.« (Sv. Terezija.)

Sv. Benedikt Labre je priporočal ljudem pogostno spoved, in je skoraj vselej pripomnil: Pa se morate tudi dobro spovedati, da ne pridete v pekel! »Tri vrste grešnikov,« pravi, »ki hodijo k spovedi, so: Pravi, nepopolni in laži-spokorniki. Ko stopijo od spovednice, se razdele v tri procesije, ki gre vsaka svojo pot. V prvi procesiji

so pravi spokorniki, ki pred spovedjo zelo skrbno do dna preiščejo svoje srce, se vseh grehov, ki jim obtežujejo vest, odkrito spovedo in se v bridki žalosti kesajo, da so razžalili neskončnega Boga in najboljšega Očeta; sklenili so trdno, zadostiti njegovi božji pravičnosti tu na zemlji, dodajo pokori, ki so jo dobili, prostovoljno še marsikaj zraven, in si prizadevajo doseči odpuščenje časnih kazni, ki so jih zaslužili za grehe, s pridobivanjem odpustkov sv. Cerkve. Če so taki sveti spokorniki zvesti in stanoviti v svojih sklepah, pridejo takoj po smrti v nebesa uživati večno veselje. Pa pravih spokornikov te vrste je le prav malo. — V drugi procesiji so nepopolni spokorniki. Tudi teh je le malo. Njih spovedi ni manjkalo nič bistvenega; z vsó resnostjo so si izpraševali vest, ponižno, odkritosrčno in natanko so se obtožili vseh grehov in tudi pravo, nadnaravno in globoko kesanje so imeli. Ker si pa malo prizadevajo, da bi se s pogostnim obujanjem kesa in ljubezni, z zatajevanjem in drugimi dobrimi deli in s pridobivanjem odpustkov, popolnoma očistili, umrjejo sicer v milosti in božjem prijateljstvu, vendar ne morejo takoj po smrti v božji ljubeznivi objem, ker morajo prej še zadostiti božji pravičnosti. Njih od telesa ločena duša kar koprni od gorečega hrepenjenja po nebesih; pa obsojena v čistišče, se mora najprej v pekočem plamenu očistiti madežev, ki bi jih bila na zemlji tako lahko odstranila. — V tretji procesiji so končno laži-spokorniki, in teh je največ. Zdravilo se je zanje po njih lastni krivdi, ker so je površno in brez pravega kesanja in resnega sklepa prejeli, spremenilo v smrtni strup; vsi ti bogoskruski kristjani gredo v pekel po isti poti, ki bi jih morala pripeljati v nebo. Tam bodo živeli v večnem obupu, ker so obrnili v svoje pogubljenje, kar naj bi jim bilo služilo v njih rešenje.«

Tako je govoril ta svetnik, užgan po živi gorečnosti, da bi tudi druge vzpodbudil za res dobre spovedi. Način, kako se je sam pripravljaj na zakrament svete pokore, je zelo vzpodbuden in bi ga lahko vsi posnemali.

Bil je živo prepričan, kako neogibno potrebna mu je pomoč Sv. Duha, in je goreče prosil, naj mu dá spoznati ne le svoje grehe in njih okoliščine, temveč tudi pravo stanje svoje duše z vsemi nje nagnenji in navadami vred. Potem se je izpraševal in po vrsti prešel božje zapovedi in vsakdanja opravila, in je premišljeval, kje je

bil, s kom je vse govoril, kake skušnjave je moral prebiti in kako je porabljal božje milosti. Po tem izpraševanju je znova prosil Boga za potrnost srca, in je porabil veliko časa za to, da bi obudil v sebi srčno žalost s pomočjo vseh verskih nagibov. Greh je obžaloval posebno zato, ker je ž njim razžalil Boga, najboljšega Očeta in najvišje, najpopolnejše bitje, in Jezusa, svojega božjega Zveličarja, ki je prelił svojo kri, da bi izbrisal naše grehe.

Nato se je podal v globoki ponižnosti k služabniku Jezusa Kristusa, v srcu proseč Boga, da bi njegovega duha razsvetlil in vodil njegovo srce, da bi mu mogel dati zveličavne opomine, in da bi njegove besede spremljalo mazilo milosti. Potem mu je odkrival, — z največjim spoštovanjem k njegovim nogam pokleknivši, ker je spoznal Jezusa Kristusa samega v osebi njegovega služabnika, — svojo notranjost lepo po vrsti, z največjo odkritosrčnostjo in s kar najbolj živo srčno ža-

lostjo in skesanostjo. Vse besede spovednika so mu veljale kot božji izreki, ki si jih je vtisnil globoko v srce. Ko je duhovnik molil odvezo, je bil ta resnični spokornik v svoji notranjosti kakor uničen in presunjen po občutkih skesane in jokajoče Magdalene. Redno se je obračal le na duhovnike, ki jih je poznal kot razsvetljene in zelo čednostne. Ker se je bal, da so se utegnile pri njegovih navadnih spovedih vkljub njegovi skrbni pripravi vendar utihotapiti bistvene napake, zato je spovedi pogosto v duhu pregledal; in znano je o njem, da je petkrat ali šestkrat opravil splošno spoved čez vse življenje.

M o l i m o ! Ne dopusti, o Bog, da bi to, kar se mi ponuja v zdravje moji duši, spremenil v strup, da bi me moje spovedi še bolj omadeževale, namesto da bi me oprale, in da bi me to, kar naj bi mi bilo v zdravilo, pogubilo! Amen.

Med Hrvati in Srbi.

Skrb za katoliško in slovensko diasporo.

Piše urednik. Konec.

V Srbiji moramo razločevati Slovence, naše rojake, dvojne vrste. Prvi so delavci, rudarji. Ti so bolj v severnem delu Srbije, ki spada pod župnijo in apostolsko administraturo v Nišu. Rudarji nimajo trajnega bivališča, marveč se večkrat preseljujejo iz kraja v kraj. Drugi po so naseljenici, ki so dobili svojo zemljo in so zdaj na njo navezani. Ti bivajo v južni Srbiji ali Macedoniji, v škofiji Skoplje. In sicer so na dveh krajih: na Kosovem in na Ovčjem polju.

Ko sem opravil svojo nalogo pri prvih, kolikor sem jo pač opravil, sem želel videti in obiskati še te druge naše rojake. Razdalja med njimi je velika. Iz Niša do Skoplja vozi brzovlak 6 ur. Od Niša dalje je lepa ravan, po kateri je mnogo vasi. Ob železnici so tudi nekatera mesta: Leskovac, Vranje, Kumanovo i. dr. Cerkvá pravoslavnih pa je malo videti. Bilo je meseca aprila, ko sem se vozil tam dol. Po polju je bilo videti veliko ljudi. Večinoma so orali s parom volov. Čez dalj časa se dolina zoži, a potem zopet razširi. Od Kumanovega do Skoplja je zopet lepa ravan. Pri Ristovcu je meja med staro in novo Srbijo (Macedonijo). Razloček je velik. Svet sam na sebi v Macedoniji je lep. Ali kamor stopi turško kopito, tam ne raste več trava, prvi

naš pregovor. Seveda je ta pregovor, kakor naše govorjenje večkrat, malo pretiran. Trava sicer še raste po Macedoniji, drevje pa res ne. Vse je popolnoma golo, vasice revne, strgane, umazane, tako da je v tem oziru dolgočasno. Kako lepe vasi in kakšne cerkve bi stale po tejele lepi ravnini, ko bi bilo tole pri nas! sem rekel nekemu sopotniku, ko sem se vozil proti Kumanovu.

Skoplje, središče in glavno mesto Macedonije, ima lepo lego in je iz vlaka, ko se mestu bliža, videti prav lepo, skoraj moško. Ker ima tudi nekak grad sredi mesta, me je spominjalo nekoliko na Ljubljano. Ko bi le namesto zvonikov ne štrleli kvišku tisti turški minareti, ki jih jaz tako težko vidim! Gotovo je najlepše izmed vseh macedonskih mest; a turška razdrapanost in umazanija se ti vendar kaže povsod, če greš po mestu. Takoj za kolodvorom vidiš cel roj strganih in umazanih Turčinov, ki se ti ponujajo in vsiljujejo za nosače. Oh, kako bolj domače je v Nišu ko tukaj! sem rekel, dasi tudi v Nišu ni vse najlepše. Glavna cesta v Skoplju, ki pelje s kolodvora v mesto, je kakor pravimo, res »evropska«. Takoj ob tej cesti stoji katoliška cerkev s samostanom, v katerem bivajo sedaj jezuitje: dva patra in en brat.

Imajo tukaj župnijo. Župnik pater Gašper Zadrima je po rodu Albanec, a zna dobro hrvatsko. Njegov tovariš ob mojem prihodu pa je bil Slovenec, pater Bukovič, ki pa je zdaj že v Ljubljani. Tudi brat je bil Slovenec. Počutil sem se torej med njimi zelo domačega. Pri obedu smo orehe trli in jedli in izbirali novega skopljanskega škofa, ki so ga že zelo težko čakali. Kajti škofija je že dolgo časa brez pravega gospodarja, in če tega ni, gre gotovo narobe. Kje bo novi škof bival, še ni gotovo. Škofija se imenuje skopljanska. Toda Skoplje je na kraju škofije in tam okoli je malo katoličanov. Zato so sedanji škofje bivali v Prizrenu, ki je bolj v središču škofije, a daleč od Skoplja in tudi od železnice. Vlada pa menda želi, da novi škof stanuje v glavnem mestu, Skoplju, kjer je sedež vseh oblasti. V Skoplju pa je edino ta cerkev, pri kateri so jezuitje. Ne vem torej, kako se bodo med seboj pomenili. Cerkev seveda ni velika, pač pa prav lična. Župnija skopeljska šteje kakih 1000 duš in sicer polovico domačinov, ki so Albanci, druga polovica so priseljenci, ki so pa splošno prav slabi kristjani. Domačini so pa, kolikor sem opazil, dobro verni. V cerkvi je bilo navaden delavni dan precej ljudi pri sv. maši in tudi pri sv. obhajilu. Vsa župnija skopeljska šteje sedaj le deset župnij in dve ekspoziaturi ter približno 18.000 duš, ki so večinoma Albanci, nekaj je tudi Srbov. Da je bila za tako malo število posebna škofija, celo nadškofija, temu vzrok je najbrž ta, ker je bilo v prejšnjih časih več katoličanov. A ko so Turki zasužnjili te kraje, so uničili vse. Ostali so le mali ostanki. Poklic novega škofa skopeljskega bo torej popolnoma misijonski. V Afriki ali Aziji ponekod nimajo bolj misijonskih razmer kakor so v Macedoniji. Novi škof, gosp. dr. Gnidovec je, kakor ga poznamo, kot nalašč za to. Misijonar je že zdaj, misijonar bo tudi poslej. Zrtev za Boga in za božje kraljestvo bo njegova škofovska služba. — Južni del Macedonije, Bitolj in njegova okolica, kolikor je katoliška, spada sedaj še pod grško škofijo Atene. Najbrž bo tudi ta del pridružen skopljanski škofiji. S tem bo škofija nekoliko povečana in škofijski sedež, če bo v Skoplju, pride bolj v središče.

Razen obeh patrov jezuitov je v Skoplju še en katoliški duhovnik, namreč vojni kurat, ki je slučajno Slovenec, gosp. Dejak, Ribničan. Pater Zadrima me je peljal k njemu, on pa mi je razkazal skopeljske imenitnosti in znamenitosti. — Potem sem se vsedel na vlak, ki vozi bolj »po kamniško«. No, malo hitreje vendar. Vozili smo se celih pet ur. Izstopil sem na kolodvoru Priština, ker tam nekje okoli, to sem vedel, biva številce slovenskih

naseljencev. Priština sama je dve uri daleč od kolodvora in mislil sem, da bom iskal naših ljudi ure in ure tam kje za Prištino. Ali ko sem na kolodvoru izstopil, so mi pokazali komaj pol ure daleč na lepi ravnini nekaj kočic. Evo jih, tamo so naseljenci! To je Selo Kosovo. Kmalu sem bil med njimi. Saj jih ni veliko. Če se ne motim, sedem družin. Vsi so Primorci. Z velikansko težavo so si postavili poslopja. Sami so morali delati in še je vse le za silo narejeno, nedovršeno. Le toliko, da imajo streho nad glavo. Dasi so bili tam že več ko eno leto, katoliškega duhovnika še niso videli. Spadali bodo pod župnijo Janjevo, ki je oddaljena kake tri ure. To bi še ne bila taka daljava. Pozneje sem slišal, da jih je obiskal župnik iz Janjeva. V Prištini je samo par katoliških družin in ena izmed tistih hrani pri sebi tudi »oltar«, to je vso potrebno opravilo za sveto mašo. Če sem hotel kaj opraviti, sem si moral najprej oltar preskrbeti. Ker ljudje niso vedeli za moj prihod, niso imeli nič pripravljenega, zato sem šel sam v spremstvu enega moža v Prištino, — ki je oddaljena od tam poldrugo uro — iskat oltar. A težko smo ga dobili. Najprvo smo iskali in poiskali zdravnika, ki je bil tudi slučajno Slovenec, koroški Slovenec, dr. Hebein, ki je našim rojakom ob njih veliki bedi ob strani stal in jim pomagal, kolikor je mogel. Med tem časom se je tudi že preselil v Ljubljano, kjer dela zdaj v deželni bolnici. Večkrat se srečava na cesti in se malo pomeniva o naših naseljencih, trpinah na Kosovem polju. Po daljšem iskanju sva ga srečno dobila, in z njegovo pomočjo smo dobili tudi oltar. Medtem je nastopila že noč, in ponoči je v Macedoniji tako, da si tudi domačini ce upajo ven iz mesta ali vasi. Midva pa sva morala priti še isti večer nazaj med naše ljudi. Kaj sva hotela! Nevarnost gori ali doli! Kjer zahteva dolžnost, se je človek ne sme ustrašiti. Malo sem se priporočil božjemu varstvu, pa sva ubrala pot proti Selu Kosovemu. Šlo je vse srečno. Niti enega človeka nisva srečala. Ura je bila že deset zvečer, ko sva se vrnila. Meni se je mudilo, imel sem omejen čas. Drugo dopoldne sem se moral že odpeljati, in če sem hotel kaj opraviti, sem se moral hitro sukati. Pred odhodom v Prištino sem povedal, naj me otroci čakajo, da jih v krščanskem nauku poučim, da jih morem drugi dan spovedati. Res so me čakali. Pozno zvečer so se zbrali v neki koči, kjer so bile zraven nas dve kozici ali ovčici, ne vem kaj je že bilo, ter smo se učili in izpraševali šest resnic in druge najpotrebnejše nauke. Kajti ti revčki nimajo nobene šole. Le kar jih starši sami naučijo, to znajo. Proti polnoči smo se razšli. Ob petih zjutraj pa smo začeli prihajati v

eno izmed novih hišic. V sobi smo se spovedovali, v veži pa smo postavili oltarček in je bila pridiga, sv. maša in sv. obhajilo. — Kako so se udeležili? Bolje gotovo, kakor delavci-rudarji. Otroci in ženske vse in tudi par možkih. Ob devetih sem se moral že posloviti in oditi.

Ko sem prišel nazaj v Ljubljano, sem pa zvedel, da so me nekateri izmed teh mož v zahvalo za moj obisk dejali v »Narod«, češ, da sem prišel doli uganjat politiko: agitirat za klerikalizem, hujskat zoper Srbe in ne vem kaj še vse. Začuden sem se vpraševal, kje morejo kaj takega v svet razbobnati. Saj smo se vendar doli, ko smo bili skupaj, čedno razumeli. K božji službi sicer možaki večinoma niso prišli, ali žale besede mi vendar nobeden ni rekel. Vpraševal sem sam sebe, kaj bi bil vendar mogel reči, da so iz tistega komarčka napravili takega slona. Komaj sem se mogel domisliti: Morda so tole ali tole besedico tako razumeli, da so iz tega skovali celo politično agitacijo. Da bi med njimi, temi siromaki, za politiko agitiral, to mi seveda še na misel ni prišlo. Kruha, kruha, telesnega in duševnega, tega so potrebni, a kaj politika! Telesnega jim pač nisem mogel kaj dati. Dušnega bi jim bil pa rad dal, če bi ga hoteli. Vsaj dobro voljo, dobro srce sem jim prinesel. Hotel sem jim pokazati, da vendar še kdo nanje misli. Da so se mi pa za mojo dobro voljo tako zahvalili, to priča, kako strašno je ljudstvo, ki bere liberalne časopise, razhujskano, da kjerkoli vidi duhovnika, vidi v njem le političnega agitatorja, ne pa tega, kar je, — poslanca božjega. Saj bi možje sami po sebi ne bili tako napačni, ko bi ne bili nakaženi po sovražnem časopisju.

Zopet sem se vozil čez širno Kosovo polje celih 5 ur. Krasno je to polje samo po sebi, ko bi ga ne bilo stoletja teptalo turško kopito. Kakšne ponosne vasi bi lahko stale na njem! Zdaj pa ta uboga turška sela. No, novih selišč je tudi že precej. Ob železnici je nekaj večjih krajev: Lipljan in Uroševac, kjer je tudi mala katoliška župnija. Cerkevica se iz vlaka vidi, so mi jo pokazali. Odtod tudi vodi cesta čez hrib v Prizren, bivše škofovo bivališče. — Med srbskimi seljaki se nisem bal in branil sedeti v vlaku tretjega razreda, tukaj med temi turškimi hlačmani se pa nisem mogel videti. Zato sem nekaj časa rajše stal zunaj kupeja, potem pa skočil v drugi razred.

V Skoplju sem bil dobro uro, toliko da sem zaužil malo kosilca, potem pa me je oprtil gospod župnik z bisago ali nahrbtnikom, v katerem je bil oltar, in hajdi zopet na koldvor, na južno stran do Velesa! Tu sem se vozil, če se ne motim, z brzovlakom le dobro

uro. Prišel sem popoldne nekako ob treh, in rad bi bil šel takoj naprej na Ovčje polje do nove naselbine Erdelije, kjer so naši ljudje, ki pa je oddaljena od Velesa polnih sedem ur. Slišim, da danes teče že železnica od Velesa do Štipa; ravnokar je dodelana. Takrat je pa še ni bilo in tudi delali je še niso. Kar sedem ur daleč z nahrbtnikom nisem mogel hoditi, iskati sem moral voza. Prišel pa bi bil z voznikom tja že ponoči, kar ni povsem varno. Pa bal se v resnici nisem veliko ali nič. Toda niti jaz niti voznik nisva vedela, kje je tisto selo, kamor morava priti. In iskati ga ponoči v popolnoma neznanem kraju, ni kazalo. Zato tisti večer nisem mogel naprej, nisem pa tudi imel kaj početi. Postopati sem moral okoli po tistem razdrapanem tlaku med tistimi turškimi barakami. Z daleka je mesto Veles lepo videti; prav kakor jaslice, pa še dvojne jaslice. Hiše so razpostavljene po bregu, na obeh bregovih reke Vardarja. Znotraj pa je mesto, kakor so turška mesta. Nekaj boljših hiš je že, drugo je pa pač turško. Šel sem tudi v kosarno, kamor so bili oni vojaki, s katerimi sem bil v Nišu skupaj, ravno premeščeni. Pa med druge nisem hotel več siliti, samo s prednikom dobrniške Marijine družbe, ki me je povabil, naj se v Velesu spet oglasim, sva se dalj časa prijateljsko razgovarjala. Potem sem jo pa zavil v hotel k »Prestolonasledniku«, ki je nova enonadstropna hiša, čedna in lična. Dobil sem tam pošteno večerjo in tudi čisto čedno sobico. Zjutraj ob pol petih pa sva se odpeljala z voznikom, mladim Turčinom, 17 letnim fantalinom na pot. Cesta gre dolgo časa močno navkreber. Kajti Ovčje kakor Kosovo polje je visoka planota, vzvišena za par sto metrov nad dolino Vardarja. Ovčje polje, to vam je zopet prostrana poljana, sem pa tja malo bregovita, pa zelo samotna. Pri cesti je le ena turška vas, druga sela so bolj ob kraju. Po nekaj urah vožnje sva zagledala novo selo, o katerem sva zvedela, da se imenuje Erdelija, kjer so naši ljudje. Je pol ure od velike ceste. Cesta, ker je bilo lepo vreme, še ni bila prenapačna; se že da voziti po njej, dasi ni oskrbovana, kakor so ceste pri nas. Macedonci si znajo bolj zlahka pomagati. Kjer mu cesta ni dobra, pa zavije v stran in pelje po travniku. In tako so na mnogih krajih po dva ali celo trije široki kolovozi, eden poleg drugega.

V Erdeliji je bilo takrat 17 slovenskih družin; večinoma Goričani, pa tudi nekaj Kranjcev in Štajercev. Med njimi je tam Alojzij Krek, brat rajnega dr. Kreka, sin učitelja v Smledniku. Bil je avstrijski orožniški stražmojster, mož dobrega srca in precej Krekovega značaja, poročen z dobro ženo iz

Kapel pri Brežicah. Ker sta si želela nekoliko svojega sveta in sta upala, kakor so upali tudi drugi, da se jim bo tam dobro godilo, da bodo sami svoji gospodarji, so šli pa doli. Seveda jih je to upanje bridko goljufalo. Boriyo se s strašnimi težavami in trpijo pomanjkanje, da je joj. Postavili so si z veliko težavo svoje hiše ali kolibe, vse šele na pol izdelane. Stanujejo tudi s kravicami in koštrunčki skupaj. Krekova koliba je najmanjša, a najličnejša. Napol tiči v zemlji, da le streha iz nje gleda. Sobica meri nekaj metrov po dolgem in nekaj počez, a ker je mož izučen mizar, jo je z deščicami znotraj tako lepo obil in ima precej čedno pohištvo, da se za silo prijetno biva v njej. Slovenci se tudi pri njem najbolj zbirajo. Med seboj govorijo: Danes gremo na Gorenjsko, ali na Štajersko ali na Goriško, kakršnega rojaka pač obiščejo. — Prišel sem v Erdelijo nekako ob desetih ali enajstih. Popoldne sva s Krekom in Štajercem Križaničem obiskala vse slovenske družine in jih povabila, naj pridejo zvečer ob sedmih v Krekovo palačo. In res so prišli skoraj vsi. Tu sem imel najprej nagovor, pridigo, potem smo malo molili in se spovedovali, potem pa začeli peti. Nekaj deklet je znalo peti prav dobro. Izpeli smo vse, kar smo znali, svete in posvetne. Prav dobre volje smo bili. Z veseljem so se razšli ljudje šele ob pol ene zjutraj v svoje hišice.

Med tem pa je pod Krekovo posteljo legla koklja svoja jajca. Glejte, skrb in zvestobo te božje stvarce! Govoril sem glasno, veliko nas je bilo v sobi, prepevali smo, da je po koči močno donelo, pa z vsem vriščem nismo spravili koklje iz ravnotežja, z njenega ležišča. Zjutraj pa je vendar čutila potrebo, da je šla malo ven na zrak. Ravno ko se je spovedovala neka deklica, se koklja zopet prikaže na oknu, se malo ogleduje, pa mi skoči — na oltarček, ki je bil že pripravljen ravno v kotičku pri oknu. Bal sem se, da mi ga bo poceptala in pomazala s svojimi krempljci, no, pa je znala še precej lepe manire, se je od tam kmalu spustila na tla, pa zopet pod posteljo na svoje ležišče, da se ji jajčka preveč ne ohladijo in srečno izvrši svojo važno nalogo: da izvali svoj kurji zarod. Smehljati sem se moral in občudovati mir in zvestobo te božje živalice.

Zjutraj smo se še malo spovedovali. Duhovna žetev na Ovčjem polju je bila najobilnejša izmed vseh obiškanih krajev. Prišli so skoraj vsi. Prav do zadnjega vsi pa tudi ne. Omeniti moram, da Ovčje polje spada pod župnijo Skoplje, kamor je več ko dan hoda. A obiskali so jih že nekaterikrat očetje jezuitje iz Skoplja.

Po sveti maši pa se mi je zopet mudilo. Bila je namreč sobota. Jaz sem obljubil g. župniku v Nišu za v nedeljo božjo službo namesto njeja, ker je odšel tisti dan obiskat nekam svoje raztresene ovce. Preskrbeli so mi torej voznika, ki je šel obenem v Veles po robo za nove naseljence. Voz pa je imel tak, s kakršnimi pri nas hodijo v gozd: samo štiri kolesa, ki jih sora skupaj drži. Na tisti sori so mi malo podložili in bi se bilo prav dobro vozilo, ko bi bila le žival vlekla, kakor gre. Vozil me je neki pravoslaven naseljenec iz Like, a kljuse je imel tako revno, da bi bil peš prišel skoraj v istem času. Pot pa tako dolga! Sedem ur. S tem ne prideva do vlaka, ki odhaja ob dveh iz Velesa. Bil sem v mučnem položaju, ker bi mi bilo sila neprijetno, če bi gospoda župnika v Nišu pustil na cedilu z božjo službo. A kako si pomagati? Peš tudi ne pridem o pravem času. Ko pride čez dolgo časa mimo drug voz, skočim na tistega. Bil je opremljen ravno tako kakor prvi: na sori smo imenitno sedeli in cestni prah požirali. Vozil pa je vendar precej hitreje, a še bi bil vlak zamudil. Toda že v Velesu samem, ker je kolodvor precej zunaj mesta, sem skočil s tistega voza še na fижakarja, ki me je potegnil do kolodvora, kjer sem vlak še srečno vjel in se popeljal zopet mimo Skoplja do Niša, kamor sem prišel že ponoči in imel drugi dan obljubljeno sveto opravilo. —

To-le zgodbo, kako sem se imenitno vozil po Ovčjem polju, sem že opisal kmalu potem v »Slovencu«. Ne zamerite, da vam to tukaj še enkrat pripovedujem! Ker sem že enkrat začel to pot opisovati, je težko tako reč zamolčati, posebno ko vem, da take-le zgodbe nekateri raje berete kakor pa kako prav pobožno reč...

Kako je huđo — so mi tožile žene v Erdeliji — taki veliki prazniki so, kakor Velika noč in drugi, pa nič ne vemo zanje: ne slišimo nikoli nobenega zvona, nimamo nobene cerkve in nobene božje službe! — Pokopavajo se sami. Krek je za župnika, jim naprej molí. Odraslih še ni veliko umrlo, pač pa otroci. Pokazali so mi na gričku pokopališče, kjer se pokopavajo, seveda popolnoma neograjeno. Obljubili so mi sami od sebe, da bodo, ko si malo opomorejo, postavili kapelo, kjer se bodo zbirali ob nedeljah k molitvi. Dokler pa kapele nimajo, sem jim priporočil, naj se zbirajo ob nedeljah pri Kreku, kjer naj skupaj berejo, molijo in pojejo. Obljubili so mi, da bodo tako storili. — Zemlja je res rodovitna, da je ni treba nič gnojiti. Ali kaj, ko je taka suša! Poleti strašna vročina in pozimi huđ mraz. Med tem časom, kar sem bil jaz doli, jih je, kakor mi poročajo, nekaj že odšlo. Kdor le

more odide drugam. Kdor pa nima toliko denarja, da bi železnico plačal, se ne more nikamor premakniti, je tam doli privezan in pribit, četudi — lakote umira.

Ti, ki so še doli, so se obrnili na ministra za agrarno reformo, gospoda Vesenjaka, naj bi jih premestil na kak drug kraj države, če mogoče v Slovenijo. Gospod minister jim je obljubil; a medtem je zoper vse pričakovanje prišla na vrh zopet nam sovražna vlada in od te ni kaj pričakovati. Saj ravno pod to vlado je bila — tako so mi tožili naseljenci in vojaki, prostaki in oficirji — posebno v Macedoniji strašna korupcija in krivičnost. Upamo pa — če boste 8. februarja prav volili — da se bodo vremena zopet zjasnila...

• • •

Za slovensko in katoliško »diasporo« sem napisal ta svoj potopis. Diaspora — po slovensko bi se reklo: razkropljenci slovenski med drugorodci in katoliški med drugoverci.

Vprašanje, kako skrbeti za naše rojake, raztresene izven domovine, je zelo važno in smo se dozdej premalo brigali zanje. Naša domovina je premajhna in ne more prerediti vseh svojih otrok. Zato mnogi naši ljudje zapuščajo rodna tla in si iščejo kosa kruha drugod po svetu. Sila veliko je raztresenih po raznih krajih sveta. Ne le po Hrvaškem in Srbskem, tudi v Gradcu, na Dunaju, na Nemškem so, zadnje čase tudi na Francoskem in v Belgiji. Največ jih je seveda v Združenih državah Amerike. Zadnje čase pa gredo tudi v Kanado (na severu Amerike) pa tudi v južno Ameriko, Brazilijo, Argentinijo in druge države. S Primorskega se izseljujejo tudi v Egipt, Aleksandrijo in Kairo. Če bi jih šli iskat v Avstralijo, jih gotovo tudi tam najdemo. Ti ljudje, če so prepuščeni samim sebi, se večinoma versko popolnoma zgubijo. Zato bi jih mi ne smeli tako pozabljeni in samim sebi prepuščati, kakor smo jih doslej. Kako Nemci skrbijo za svoje rojake, raztresene izven domovine! Imajo za nje posebna društva, izdajajo in pošiljajo jim posebne liste in pošiljajo jim na vse kraje svoje duhovnike. Tudi mi se moramo v bodoče bolj brigati za naše izseljenke, vzdrževati z njimi zvezo, pošiljati jim slovenske časopise in po možnosti jih večkrat obiskovati, najbolje pa jim pošiljati stalne duhovnike. Najbolje je še v tem oziru preskrbljena Severna Amerika, kjer je mnogo slovenskih duhovnikov, seveda pa še vedno premalo. Posebno frančiškani slovenski razširjajo tam zdaj silno živahno delavnost. Ravno danes, ko to pišem, 10. novembra, pa odhaja v Aleksandrijo pater Ferdinand Zajc z Viča. Drugam pa do zdaj še nikamor nismo poslali za njimi stalnega duhovnega pastirja. No zdaj, ko gre novi

škof z dvema svojima tovarišema v južno Srbijo, je upanje, da bodo ti trije gospodje za tamošnje naše rojake že skrbeli. Raztreseni so čialeč narazen po Srbiji, a misijonar preмага vse težave. Zdaj moramo še za Nemčijo najti vsaj enega — potrebni bi bili štirje — da ga pošljemo gor! Tudi na Francosko bi bilo potrebno poslati ga, enako tudi v Kanado in južno Ameriko. A kje vzeti duhovnikov, ko jih je še doma premalo?! Zato mora biti, kakor je »Bogoljub« letos že večkrat poudarjal, če hočemo našim ljudem vero ohraniti, prva naša skrb: zadosni duhovski naraščaj. Sedanji način, skrbeti za ta naraščaj, kakor kaže, je pomanjkljiv. Število teh, ki vstopijo v semenišče, je premajhno. Treba bi bilo začeti na tak način, kakor ga je »Bogoljub« priporočal: Vsaka fara bi bila dolžna skrbeti, da vzgoji vsaj toliko duhovnikov, kolikor jih sama potrebuje. Ta zahteva je popolnoma upravičena in to se z dobro in odločno voljo prav gotovo da doseči. Ali se bo pa ta nasvet tudi kaj vpošteval?...

Ker do vseh rojakov ne moremo osebno priti, zato sem jim ravnokar napisal pismo z naslovom: »Pismo Slovincem, raztresenim izven domovine križem sveta.« To pismo seveda ne obsega samo 4 strani, kakor so kvečjemu dolga navadna pisma, ampak napisalo se mi je celih 49 strani po pol pole. V tem pismu, ki je obenem pozdrav vsem rojakom izven domovine, so ob kratkem napisani najpotrebnejši nauki za krščansko življenje v širnem nevarnem svetu. Zdaj pa je vprašanje, kako to pismo med te ljudi spraviti. Enega pisma seveda ne moremo vsem ljudem poslati, zato se mora dati tiskati, in sicer tiskati toliko, da ga bo dobil v roke vsak Slovenec, ki živi izven domovine. Severno Ameriko pri tem odštejemo, ker tam imajo svoje slovenske liste; vendar bi tudi za tamošnje rojake ne bil nepotreben. A bogatim Amerikancem ga zastonj ne bomo pošiljali. Razen za Ameriko ga bo treba dati tiskati vsaj 10.000 izvodov, saj je samo na Nemškem in Francoskem kakih 5000 samih mož.

A pisma se navadno ne kupujejo, marveč se pošiljajo zastonj. In tega pisma, ne morem pričakovati, da bi ga tisti, katerim je namenjen, kupovali. Vsaj vsi ne. Ravno tisti ne, ki so ga najbolj potrebni. Poslati ga jim moramo zastonj. A kdo nam bo tiskal zastonj? Obrnil sem se na dva kraja za pomoč: Na katoliško tiskovno društvo v Ljubljani in na ministrstvo vere v Belgradu. A od ministrstva pod to vlado nimamo ničesar pričakovati. Kdo bi vedel svetovati še kako pomoč za to? Kdo bi hotel sam kaj k temu prispevati? Če za kako stvar, je za te premnože zgubljene re-

veže, ki so naše krvi, vredno nekaj žrtvovati! Toliko moramo spraviti skupaj! Za misijone ste se zadnja leta zelo vneli. A poganski misijoni so daljni misijoni. Skrb za naše lastne rojake, od katerih ne živijo mnogi bolje kakor pogani, je pa naš bližnji misijon. »Dokler imamo čas — kliče sv. Pavel — delajmo dobro, vsem, zlasti pa domačim po veri« (Gal. 6, 10). Drugič pa pravi: »Kdor pa za svoje, zlasti za domače, nima skrbi, je vero zatajil in je slabši od nevernika. (1 Tim.

5, 8.) — Tisti, ki imate domače ali znanke na tujem, jim pismo, ko bo tiskano, kupite ter ga jim pošljite! Tudi več izvodov lahko kupite in razpošljete. Župni uradi onih župnij, ki imajo svoje farane v tujini, bi smeli to iz cerkvenih darov naročiti ter vsem razposlati. Zaupajoč na to pomoč bo šlo to pismo te dni v tiskarno, in bo v teku enega meseca dotiskano. Molite, da bi ga tudi Bog blagoslovil, da bi to pismo toliko zapuščenih in zgubljenih ovčic našlo, pričalo, ganilo in jih — rešilo!



Krški škof dr. Josip Srebrnič.

Sliko prejeli šele sedaj — za obletnico njegovega škofovskega posvečenja (8. dec.).

Razlogi za popolno darovanje samega sebe Jezusu po Mariji.

(Po bl. Grinjonu Montfortskem.)

(Dalje.)

Tretji razlog: Uspehi tega darovanja so naravnost čudoviti. Marija, polna ljubezni in usmiljenja, se ne bo pustila prekositi v ljubezni in darežljivosti od nikogar. Ko torej predobra Mati vidi, da se mi njej popolnoma posvetimo in nji odstopimo vso pravico do nas in naših dobrin,

se bo tudi Ona nam podelila na neizrekljivo mil način. Poglobila nas bo v brezno svojih milosti, nas olepšala s svojim zaslužnjem, podpirala s svojo mogočno priprošnjo, osvetlila nas z lučjo svojega zgleada, objela s svojo ljubeznijo, delila nam od svojih čednosti.

Marija je naše vse pri Jezusu. Ta zavest naj nas pripelje do tega, da sami sebe malo cenimo, na-se nič ne zaupamo, se celo sovražimo, obenem pa močno in neomajno zaupamo v Marijo in se njej izročimo. Ne bomo se več zanašali na svoje zasluge, na svoja dobra dela, na svoje zmožnosti kakor poprej, ampak vse naše bogastvo bomo naložili v eno zakladnico, in ta je presv. Devica! S polnim zaupanjem in brez bojazni se bomo približali Bogu, in ga prosili pomoči. Velika je naša moč in naš vpliv pri Jezusu, če smo Mariji darovani!

Marija bo tudi naša dobra dela očistila, olepšala, preden jih bo ponudila svojemu Sinu, in bo tudi vplivala, da jih sprejme. Vse, kar pride iz naših rok, je pokvarjeno, umazano vsled samoljubnosti, slabih nagnjenj in nepravlega namena, še celo najboljša, najplemenitejša dela; Marija, vsa čista in brezmadežna, bo vse očistila, ter čisto in spopolnjeno ponudila Bogu. Marija okraši naša dobra dela s tem, da jim doda od lepote in vzvišenosti svojo čednosti. Kakor n. pr. ko bi si hotel

kak kmet pridobiti naklonjenost kralja, bi mu ponudil v to svrhu jabolka, svoj edini pridelek; da pa tem gotoveje to doseže, poprosi kraljico, da ona izroči njegov dar kralju. Kraljica da jabolka na lep, zlat krožnik in ga postavi pred kralja, ki z veseljem sprejme dar, četudi sam na sebi neznaten, ker pride iz njenih rok.

Marija tudi vpliva, da Jezus sprejema naša dobra dela, dasi so mnogokrat malenkostna in malo vredna. Kadar mi sami darujemo, ter se opiramo na lastne zmožnosti in na svojo pridnost, preiskuje Jezus ta naš dar in ga mora mnogokrat zavreči vsled madežev samoljubja, kakor je nekoč zametoval darove Judov, ker so ž njimi iskali le sebe. Če pa darujemo mi naše darove čistim rokam Marijinim, tedaj nam pa mnogokrat spregleda zaradi svoje Matere, ki jo nad vse ljubi. Mar se ne bomo v vseh potrebah zatekali k Mariji Pomočnici, katero njen Sin vselej usliši in nikoli ne zavrne nobene njene prošnje, katera pozna vse skrivnosti, da si pridobi božje Srce?

Kako se možimo in žénimo...

Povest v pismih. — Spisal Pavel Perko.

XII.

Rezika moja!

Naj ostane pri tem, kakor je bilo dogovorjeno. Mi pridemo v ponedeljek s prvim vlakom v Ljubljano; tam se nam pridružiš Ti — in potem se popeljemo proti Gorenjskemu na Marijino Brezje. Tam pred Marijinim oltarjem bom za celo življenje zvezana ž njim, ki sem ga pred letom dni poznala skoraj le po imenu. Prosim Te, draga prijateljica, združi takrat tudi Ti svoje prošnje z mojimi, da bi bila srečna — srečna —

Včeraj sta bila pri nas Martin in Neža, da smo se domenili še o zadnjih pripravah. Ne veš, kako so nam hitro tekle popoldanske ure, ko smo sedeli takole pri mizi in se pogovarjali. Samo Tebe je še manjkalo med nami, draga Rezika, ker pogovarjali smo se o stvareh, ki so včasih naju tako zanimala, ko si bila še doma.

Martin je bil sprožil besedo o možitvi in ženitvi pri naših dekletih. Spoznala sem iz njegovega govorjenja, kako se mu studi tisto ponujanje, ki ga je pri naših dekletih toliko. Njegova jeza nad takimi je bila morebiti še

zato nekoliko večja, ker je vsled vsiljivosti one iz Golic moral tudi sam trpeti. Sodil je pa tako, kot da sta le greh in strast tisto, kar premotita večino deklet, da pozabijo nase in se izpostavljajo. V tem se mi je zdela njegova misel napačna. Tudi naš oče mu niso pritrdili.

»Martin, jaz mislim, da to ni res,« so rekli oče. »Večinoma dekleta želijo le v zakon stopiti, to se pravi: pod streho priti in preskrbeti se za življenje. Greh in kar je s tem v zvezi, se potem res premnogokrat pridruži; a sprva dekleta tega ni imela v namenih. Le verjemi, da je večinoma tako.«

»Ne bom sodil,« je rekel Martin. »Ali če bi sodil vse po naši goliški, bi skoraj rekel, da imam jaz prav. Da je ni sram! Pa saj, kar je iskala, to sedaj ima — Matevžeta!«

»Kaj pa hočeš: saj sta oba na M...« je dostavila Neža.

»Pa ko sem videl, da se je katera silila, se mi je to vselej grdo zdelo, četudi — recimo — ni bilo iz grdega namena. Jaz sem že tak, ne vem kako to. Zato sem pa Kata-

rino zmiraj v spoštovanju imel, ker sem videl — četudi sem le od daleč gledal — da ni taka kot so druge.«

»Martin, zato pa, ker si od daleč gledal,« sem opomnila.

»No, jaz mislim, če bi bil tudi od bližje pogledal —«

»Saj si. Ali nisi nič videl?«

»Kdaj?«

»Tisto nedeljo, ko si bil brez krščanskega nauka in si bil potem okregan za to.«

»Kaj je bilo tedaj?«

»Ali nisi opazil vsiljevanja?«

»Kakšnega? Saj je bilo le odbijanje.«

»Pa nazadnje, veš: zavoljo tistega vremena?! Ko sem rekla, da bo še solnce.«

»Saj si prav rekla. Ali ni?«

»To že, Ampak s tem sem te hotela pridržati.«

»Saj je prav, da si me; ker sicer bi bil šel takoj drugi dan na glavarstvo in bi bil prosil dovoljenja za v Ameriko.«

»Pa bi ga vseeno ne bil dobil,« je pripomnila Neža. »Zato bi ga ne bil dobil, ker je takrat že Lukman imel v rokah oklic za zaprtijo.«

»Tisto je res. Ampak če bi bil tudi ostal, kako bi si bil upal potem še kdaj vprašati? Potem bi bila nazadnje res morala priti Katarina in me prositi: Vzemi me.«

»Teža bi pa ne bila nikdar storila!« sem rekla v šali.

»No vidiš! Torej je le prav, da si takrat pokazala na vreme,« se je smejal Martin.

»Pa sem vendarle zato rekla, ker sem želela, da bi se vse prav izteklo.«

»No, to je pa želja in ne vsiljevanje.«

»Vidita!« so posegli vmes oče. »Zdaj smo že blizu tistega, kar sem jaz poprej rekel. »Ne mislim tukaj Katarine, ker ona je do zadnjega mislila, da pojde z menoj v mojo novo hišico. Ampak pri naših dekletih je večinoma le zakon tisti, kar jim tako vabljivo miglja pred očmi. To bi še ne bilo nič napačnega, ta želja po zakonu! Ampak nobena želja ne bi smela biti čezmerna, da bi človek rekel: Moram na vsak način! In to je tukaj mnogim dekletom v pogubo, ker si misli: Moram! Zato se naposled ne ustraši tudi greha, ako se ji zdi, da jo bo pripeljal k cilju.«

»Oče, kdo je pa kriv, da dekleta tako hrepene po zakonu?« je vprašala Neža.

»Krivih je pa več,« so se nasmehnili oče. »Krivih so vsi tisti, ki mislijo in govore kot da je za dekleta zakonski stan edina sreča na tem svetu.«

»Prav imate, oče,« je rekla Neža. »In ali veste, da celo gospodje niso vselej brez krivde? Nekateri gospodje le prevečkrat povedo, da dekletom poštena možitev ni zabranjena, premalokrat pa spomnijo na to, da dekleta, ki prostovoljno samska ostane in lepo živi, bo enkrat vse kaj drugega kot tista, ki se je omožila.«

»Neža, prav imaš!« sem rekla. Ne vem, kako to: nekaj me je ganilo in sem Nežo z obema rokama objela okrog vratu. Zdi se mi, da smo potem imeli vsi skupaj solzne oči, kar nas je bilo pri mizi.

»To je vse lepo in res,« so dodejali oče. »Ampak naj bi vsi gospodje še tako lepo govorili o samskem stanu, sadu le še ne bo tistega, kot bi bil, če bi tudi očetje storili vsak svojo dolžnost. Vsak oče, ki ima odrasle hčere, bi moral poskrbeti, da bo njegova hči, če se ne omoži, preskrbljena za življenje. V domači hiši bi morala imeti izgovorjen kot in pravico do smrti; ker resnica je, da premnoge silijo v zakon prav zato, ker se bojijo tuje strehe ali pa tuje gospodinje pod domačo streho. Zato sem pa jaz za tole našo Katarino vedno mislil, da bo kdaj v moji novi hišici —«

»Oh, oče, in jaz tudi!«

Tedaj pa sem očeta objela z obema rokama. In zopet smo imeli vsi skupaj solzne oči. —

Potem je bilo pa že pozno popoldne, in sta se Martin in Neža poslovila. Spremila sem ju nekaj pota, in sem to priliko porabila, da sem Martinu omenila tisti obisk pri Neži — saj veš.

»Martin,« sem rekla, »ali ti je povedala Neža, da sem prišla neki večer, ko je mesec sijal, in sem zaklicala Nežo iz vaše hiše?«

»O je!« se je zasmejal Martin. »To je bilo tedaj, ko si me prišla gonit v Ameriko.«

»Da. Ali ti je Neža tudi to povedala? Po-rednica! No, sedaj je pa vse dobro.«

Poslovidi smo se nad Dolčkom, ko je mesec šel izza hriba. Ko sem se vračala, in je bilo vse tako tiho okrog mene, v mojem srcu pa vse tako veselo, mi je pogled ušel tja na pokopališče, kjer je bil med drugimi grobovi še skoraj nanovo nametan Tinetov grob. Silno mi se mi je storilo pri srcu in solze so me oblike. Ah, Rezika: možitev in ženitev — in pa nanovo nametan grob: kako je to dvoje blizu skupaj! ...

Spominjaj se v teh dneh svoje

Katarine.

Brezmadežni!

Pri sprejemu v Marijino družbo. — Dornberški Marijini družbi ob njeni ustanovitvi.

Za dvoglasni ženski zbor.

Srednje hitro.

Vinko Vodopivec.



I - ska - le smo o - po - re za živ - lje - nje, ho - te - le bla - gih, zve - stih rok, lju -



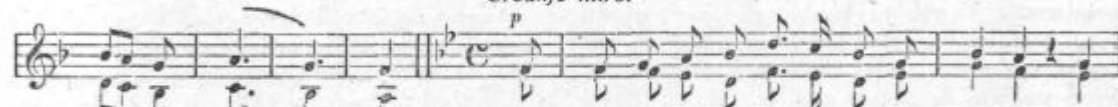
be - čo ma - ter za sr - ce lju - be - če i - ska - le smo in dal nam jo je Bog. Brez -

Navdušeno.



ma - dež - na Ma - ri - ja, Ti si ma - ti na - ša, me pa va - ro -

Srednje hitro.

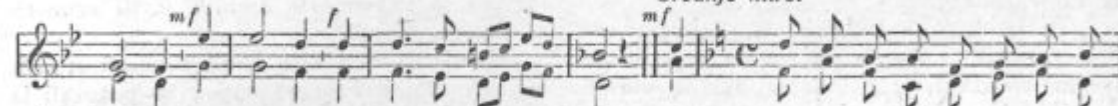


van - ke Tvo - je. Na - de - le smo si trak, na njem sve - ti - njo, jo



no - si - mo zdaj kot naj - draž - ji znak, da Te - be v ma - ter smo si iz - vo - li - le, naj

Srednje hitro.



vi - di, naj vi - di, naj z nje - ga vi - di vsak. Na pr - sih družbin čast - ni znak, sve -



ti - njo, glo - bo - ko v du - ši Tvoj ob - raz, ta - lo - hi - ti - mo zdaj po var - ni

Navdušeno.



po - ti tja gor nad svetni prah v prelest ne - ba! Brez ma - dež - na Ma - ri -



ja, Ti si ma - ti na - ša, me pa va - ro - van - ke Tvo - je!

Sv. poslednje olje navidezno mrtvim.

Prišlo je na »Bogoljuba« vprašanje, kako to, da včasih duhovniki podelijo sv. poslednje olje komu, ki je že mrtev. Na to vprašanje sprejmite tale odgovor:

Kdor je gotovo že mrtev, se mu poslednje olje ne more več podeliti. Uči pa veda, da človek, ki je nehal dihati in mu je srce že zastalo, lahko še živi in je nekaj časa samo navidezno mrtev.

Navidezna smrt je mogoča zlasti pri onih, ki so se zadušili, vtonili, zmrznili. Če se ne kažejo očitna znamenja smrti, sme mašnik takim dati pogojno sv. odvezo in jih pogojno maziliti, to je s pristavkom: če še živiš, — tudi če je poteklo četrt ure, pol ure ali tudi več, odkar se zdi, da so izdihnili.

Le čevlje sodi naj kopitar!

(Dopis iz Gorice.)

S tem modrim izrekom je naš pesnik-prvak Prešeren v svojem slavnem sonetu o Apelu (grškem slikarju) in čevljarju zavrnil našega slavnega jezikoznanca Kopitarja, ker se je spotikal ob njegovi (Prešernovi) pesniški umetnosti. V sonetu pravi, da je postavil Apel podobo na ogled ter je za njo skrit postušal, kaj pravi o njej zijalo in kaj razumnik. Pred podobo se ustavi čevljar, ki, ogledujoč obuvalo, meni, da ima premalo jermenov. Apel to popravi. Drugi dan se čevljar vrne, ker so mu jermenji po godi, se loti grajati méča. Tu ga pa Apel zavrne, rekoč: Le čevlje sodi naj kopitar (ne pa slik)!

S to pripodobo je zavrnil Prešeren Kopitarja, češ, da nima pravice obsojati njegovih pesmi, ker ni pesnik, ampak naj sodi le svoje jezikoznanje!

Ta izrek je v življenju za vsakoogar velike važnosti. Kdor se po njem ravna, on se izogne marsikateri nevšečnosti ter se ubrani marsikatero osmešitve in osramotitve. Saj že otroški razum otroku zadostuje, da ne išče, česar ne more najti, da ne govori in sodi o tem, s čimer se ne peča, česar ne ve, česar ne razume. In vendar se najdejo celo odrasli ljudje, zreli možje, ki se vdajajo nepremišljenosti, da se spuščajo v presojanje o predmetih, ki so jim popolnoma neznani, ker niso imeli prilike niti se z njimi baviti niti se o njih česa naučiti. Taki predmeti so naši cerkveni zvonovi.

Cerkveni zvon je za ogromno množino odraslih ljudi, ne le preprostih, tudi izobrazjenih, velika skrivnost, neuganljiva uganka, prava deveta dežela. Težko bi bilo najti človeka, da še ni videl cerkvenega zvona ter se zveselil pogleda nanj, ali prav tako gotovo je, da so vasi, mesta in dežele, v katerih ni najti enega človeka, ki bi bistvo zvona záres poznal, ki bi o zvonu kaj več stvarnega ve-

del, kakor mu more povedati površen pogled ali površen posluh. Zato pa ne najdemo zlepa umetniškega izdelka, o katerem bi se pripovedovalo med ljudstvom toliko pripovedk in legend kot o zvonovih.

Tako se je v ljudstvo vcepilo mnenje, da vsebuje najboljši domači zvon mnogo srebra. Zato se tako rado govori in piše o srebrno čistih glasovih zvonov. Ali vse to so le prazne marnje; zvon, ki bi imel v sebi srebro, bi bil tako slab kot zvon, ki bi vseboval namestu srebra svinec ali železo. Zvonski veččaki so z livnimi poizkusi s primeševanjem srebra in drugih kovin neizpodbitno dokazali, da ne more biti v dobrem zvonu nič drugega kot čisti baker in čisti cin (kositar). Kako so pa prišli naši ljudje do tega zmotnega mnenja: da je v zvonovih srebro? Zviti zvonarji so jim ga vcepili.

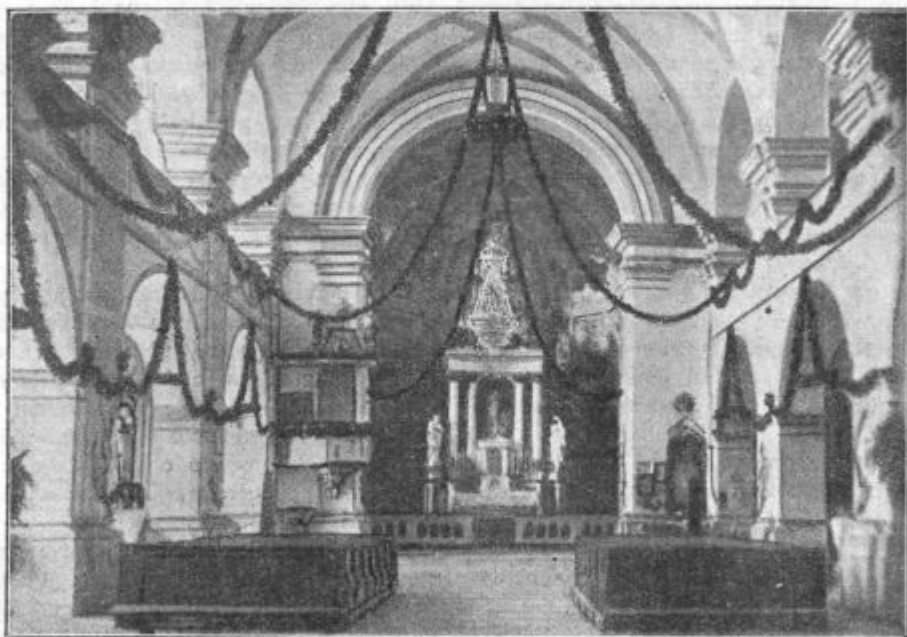
Pred 200 leti niso imeli zvonarji stalnih zvonarn kot dandanes, ampak so potovali iz kraja v kraj in kjer so dobili kako naročilo, so si sezidali začasno livarno. S tem sta bila prihranjena težavni prevoz in draga prevoznina. Ko se je začela zvonovina topiti, je začel zvonar zdihovati, da ni dovolj zvonovine in da naj mu ljudje hitro prinesejo, kar imajo zlatega in srebrnega lišpa in druge srebrnine! In nevedni ljudje so se dali kar zlahka »nafirbati« — kakor bi se dali še dandanes, ker ne vedo nič več kot takrat — ter so znosili skupaj, kar so imeli. Zviti zvonar je vpričo njih metal vse, a ne v livni prostor, ampak v tik zraven postavljeno kurilnico med goreča drva. Ko je bil liv dovršen, je iz ohlajenega pepela pobral vso srebrnino ter jo vtaknih v žep. Tako je nastala bajka o srebrnih zvonovih.

Tej nevednosti — iz česa je zvon — se pridružuje še nevednost v glasbi. S tem nočem izrekati nobene graje; od preprostega

človeka ni mogoče zahtevati glasbene izobrazenosti. Pač pa se mora od njega zahtevati, da se ne vtika v določevanje glasov novih zvonov, ker to prav toliko razume kot čevljar Apelovo sliko. V nekem kraju v goriški okolici so imeli pred vojno zvonilo še nižjih glasov kot v goriški stolni cerkvi. Te zvonove je cenilo preprosto ljudstvo za najboljše v celi okolici. V rěsnici pa so bili to najslabši okoliški zvonovi, pravi bronasti kotli. Ljudstvo ne ve, da se vlivajo v naših krajih le tenki zvonovi in tenki zvonovi so tem slabši, čim večji so in čim nižje glasove imajo. Zato je pa dober zvon med velikimi zvonovi prava bela vrana.

pokveke. Pa tudi ne izobražencu in celo glasbeniku, če si ni pridobil posebne izkušnje pri zvonovih in posebnega znanja iz zvonoslovja. Kakor se ne dajo nove orgle preskusiti kake gospodični, ki zna na klavir igrati, ki pa orgel ne pozna, prav tako ne more glasbenik presojati zvonov, če je samo glasbenik in ne tudi zvonoznanec.

Treba je vedeti, da je zvon najbolj skrivnostno glasbilo. Glas zvona je sicer kakor glas drugih glasbil sestavljen iz več glasov, ali v zvonu se oglašajo ti glasovi tako mogočno, da jih — vsaj nižje — izurjeni sluh zvonoznanca razločno zaznava, zato imamo pri zvonjenju enega zvonu občutek, kot bi



Notranjščina cerkve v vipavskem Logu ob marijanskem shodu 3. septembra.

Nadaljnja zmeta našega ljudstva je, da ima zunanji blišč zvonu za dokaz dobrega bronu in lepega glasu. Ta blišč je posledica piljenja. Piljenje pa uporablja zvonar, ko mu liv slabo izpade, ko ga hoče popraviti, ko izkuša livne napake pokriti. Bliščilo je torej znamenje ponesrečenega liva in slabega glasu. Tu se vidi, kako velika je še nevednost o zvonovih. Dobrota liva se sodi po prelomini zvonovine in po površnosti nepiljenega zvonu, ne pa po njega bliščobi. Tudi piljen svinec se blišči, četudi je brez glasu.

Naj ti zgledi zadostujejo; dalo bi se jih navesti še lepo številce. Kažejo pa dovolj, da ne dostaja preprostemu človeku sodba o dobroti zvonov, če niso ti že prave zvonске

slisali glasbo več glasov. Da je pa ta glasba prijetna, morajo biti ti glasovi ubrani, t. j. v takih glasovnih razdaljah, da ugajajo našemu lepocutju. Če tega ni, nima zvon lepega celotnega glasu. Toda ravno ubranost teh sestavnih glasov dela zvonarjem velike preglavice. Nastanki pravih sestavnih glasov so zavisni od primerne oblike zvona. Ali najmanjša, skoraj nevidna in zvonarju neopazna izprememba te oblike povzroča že celo prekucijo v sestavnih glasovih in z Bogom lepoglasnost zvona! K temu pride še, da ne more zvonar zagotoviti take oblike kot bi hotel, ker si jo zvon sam izpremeni. Ko se zvon po livu ohlajeva, se v nekaterih legah skrči, v drugih pa razširi. In če se ohlajeni zvon pri-

meri z njegovim ilovnatim kalupom, se najde, da se na mnogih mestih več ne ujemata. Zato pa ne more noben zvonar naprej zagotoviti: zvon bo imel lep glas, ker bo vseboval te in te glasove — ampak on more kvečjemu reči: upam, da se zvon dobro izponese, kakor se jih je večina iz tako izmerjenega mojega kalupa. To pač kaže, kako skrivnosten umetnik izdelek je zvon.

Namen teh vrstic je: poučiti naše župljane in duhovljane, na kako stališče naj se postavljajo ob naročitvi novih cerkvenih zvonov, in ker je želeti, da se ta nauk kolikor možno razširi, sem se oglasil v »Bogoljubu«. Je res, da imajo oni pri nabavi novih zvonov važno besedo, ker gredo prispevki iz njih žepov. Toda zahtevanje, da imajo le oni sami o vsem določevati, ni le nedopustna domišljavost, ampak tudi novim zvonovom vedno na kvar. Kot zreli in preudarni možje morajo pač uvideti, da more njih določevanje segati le do tja, do kamor sega njih razumevanje. Po tem se ravnaoč, imajo določiti le velikost prihodnjih zvonov, ker odgovarja tej vsota prispevkov, drugega pa nič. Vse drugo se prepusti cerkvenemu predstojništvu, ki naj si poišče pomoč glasbenega zvonoznanca. Ko se nabavljajo nove orgle, se naši župljani držijo tega pravilnega stališča, zakaj ne tudi pri nabavi novih zvonov? Saj je izključeno, da bi o zvonovih kaj več razumeli kakor o orglah!

Da se pa ne poreče, da se gorenji nauk povsod že izvršuje, naj navedem poseben dohodek iz najnovejšega časa!

Ko sem bil na Gorenjskem begunec, sem imel čast se seznaniti z nekim č. g. cerkvenim predstojnikom. Ta me je naprosil, naj mu napišem načrt za nove zvonove. Načrt je bil jako obširen, ker sem z njim utemeljil napančo uglasbilo prejšnjega zvonila. Prejšnji zvonovi so bili namreč uglasbeni v glasovni razdalji glasov poštnega roga ali vojaške trobente za mirozove in korakanje. Kdor pozna muziko teh trobent, ve, kako je žalostna, pusta in prazna. Tako je bilo tudi to zvonilo. Taka zvonila ljubijo nemški protestantje, in nemški zvonarji — k tem prištevam tudi bivšega ljubljanskega — so to protestantsko šego zanesli v naše slovenske zvonike. To zvonilo ni bilo le glasovno pusto in prazno, ampak je vsebovalo še druge pomanjkljivosti in neugodnosti. Mali zvon je bil kar za štiri

glasove manjši kakor mali srednji. Ko sta skupaj zvonila, ni bilo malega skoraj nič slišati. Prenesimo to neenakost slišnosti na ročno harmoniko, v kateri bi bil en glas krepak drugi za njim pa prav tih itd. Kako mučno bi bilo poslušati tako harmoniko! — Mali zvon je bil devetkrat lažji od velikega. Če sta udarila hkratu, ni bilo malega kar nič slišati. Ko so pa zvonili vsi štirje, udarjaje zaporedoma, tako da je udarjal mali zvon istočasno sam, je bilo njegovo zvonjenje slišati kot nekako hripavo in zadušeno bevskanje malega psička. — Zvonjenje malih treh zvonov je bilo neprijetno in vznemirljivo soglasje, nekaj prekucnjenege, ker je bil temelj soglasja premaknjen na mali zvon, ki je imel najšibkejši glas. Pri naših hišah je pa temeljni zid najmočnejši!

Glas malega zvonu je bil oddaljen od velikega za 8 glasov. Osmi glas pa občuti naš sluh kot podvojitve prvega, in če se istočasno oglasita, se izlije mali v velikega, se v njem potopi in izgubi, tako da slišimo le en glas. Tako so imeli štiri zvonove, pa le tri glasove. Ali ni bilo to prava potrata, zavržen denar za mali zvon?

Zvonovi so bili tudi obešeni po protestantski modi, v načinu »vrženega kemblja«. Redko udarjanje so večji trije zvonovi še prenašali, mali pa je delal vtis, da ne zvonit, ampak da nekdo tolče s kembljem po njem. Ko sem poslušal zvonjenje vseh štirih zvonov, sem imel vedno občutek, da vidim med tremi možmi otroka, ki se sili tako široko korakati kot oni.

Približno tako sem v svojem načrtu obrazložil pomanjkljivosti prejšnjega zvonila ter jim priporočil pravo katoliško uglasbeno zvonilo, ki bi imelo za tri glasove manjši obseg — novi mali zvon enakega glasu kot prejšnji prvovečji — zvonilo, ki je imenujejo zvonoslovci najkrasnejše. Ali župljani so nevedoma zavrgli katoliško uglasbo, sprejeli protestantsko za svojo katoliško cerkev ter s tem dokazali, kako malo jim je znan Prešernov izrek: Le čevlje sodi naj kopitar! Iv. M—a.

Op. uredništva: Dali smo tu besedo strokovnjaku, zvonoslovcu. Gotovo je, da mora imeti pri določanju glasov glavno besedo večak. Izražamo le skromno željo oziroma upanje, da se bodo strokovnjaki po možnosti gotovo ozirali na želje tistih, ki zvonilo plačujejo in zvonjenje vedno poslušajo.

Naznanila Marijinim družbam.

Članarino je plačalo dosedaj 70 družb (ljubljske škofije). Manjka jih še več kot 300. Zadnji čas je, da se za letos dopošlje.

»Vodila« je razpečanega 950 izvodov. Neprodanega je še več ko 4000. Naročilo ga je šele 80 družb. Več ko tričetrtine še vedno ne. Kaj menite, ali vsaj predniki in prednice berejo »Bogoljuba«, ali ne; in če ga berejo, kaj si pri tem mislijo? Kaj je bolj napačno: če ga ne berejo, ali če ga berejo, pa gre, kar berejo, vse mimo njih ušes, kakor bi ne brali?

»Fantiča« se je prodalo 550 izvodov. Ta gre hitreje. A če hočemo, da bo res kaj izdal, naše fante pre naredil, kakor bi bilo potrebno, potem ga bo treba še veliko, veliko več. V s a k slovenski fant, ki ima le še iskro dobrega v sebi, ki je sploh še do vzeten za kako dobro besedo, ga mora dobiti v roke! G g. d u h o v n i k e p r o s i m o, naj ga povsod na prižnici priporoče. S t a r š e p r o s i m o, naj ga svojim sinovom omislijo. D o b r e f a n t e p r o s i m o, naj ga

med svojimi tovariši širijo. D o b r a d e k l e t a p r o s i m o, naj jim pri tem prav goreče pomagajo! Nič nam ni za versko življenje potrebnejšega, kakor da življenje naših fantov predruščimo. Tu imate en pomoček, ki utegne morda vendar kaj izdati. — Le poslužiti se ga je treba!

Knjigo »K Materi« naročite, kjer je želite, v »Tiskarni tiskovnega društva v Kranju«, če je še niste!

»Hči Brezmadežne« je tudi knjiga za dekleta, ki je še precej na razpolago. V zalogi jo ima tudi Tiskovno društvo v Kranju. Tudi na to ne smemo pozabiti! Ta zaloga se mora razpečati.

Potom družbene pisarne lahko naročate vse družbene potrebščine.

Igre se šele pripravljajo, da se bode moglo z njimi družbam postreči.

Marijina družba in bela obleka.

Po vseh župnijah na Štajerskem, kjer je vpeljana Mar. družba, je bila do najnovejšega časa navada, da so dekleta Mar. družbe ob gotovih prilikah nastopale v kraju — v beli obleki. Če se zamislim nazaj, v čase, ko je pri procesiji korakalo 80—90 belooblečenih deklet z gorečo svečo v eni in z rožnim vencem v drugi roki, se mi nehote rodi vprašanje, zakaj ni danes več tako? Prepričana sem, da se to vprašanje vsiljuje tudi drugim, ne vem pa, ali se je že kdo resno potrudil, temu vprašanju najti tudi primeren odgovor. Kdor ga hoče najti, naj sledi!

Če se je kdaj pri zborovanju Marijinih družb vzela v pretres tudi ta točka in se je ob praznikih izrazila želja, naj se jih obleče kolikor največ mogoče v belo obleko, je po zborovalni sobi nastal tak šum in vzdihovanje, da je voditelj bil prisiljen vprašati, kaj to pomeni. Nato so se slišali izgovori, da kaj takega pač ni mogoče v tej draginji, da je silno težko za denar itd., da je končno voditelj moral, četudi nerad, pristati na to, naj se ob procesijah oblečejo v belo obleko le tista, ki nosi zastavo in asistentinje. Pa to se ni zgodilo samo pri nas, ampak skoraj po vseh župnijah, kolikor jih imam v pregledu in se zanimam za njih družbeni razvoj.

Draginja! Res, trda je ta beseda in gorje vsakemu, ki mora živeti pod njenim vplivom. Draginja torej nosi na sebi krivdo, da se je od leta do leta število belo oblečenih deklet krčilo in krčilo in končno padlo na najnižjo točko? Prepričajmo se!

Ob raznih prireditvah, take ali take vrste, ko se je vse trlo ljudstva in sem tam v tisti gnječji opazila v dragocenih svilenih rutah in svilenih ali etaminastih bluzah, prikrojenih po najnovejši modi, v krilih, gosto nagubanih, v katere gre dvakrat toliko blaga kot v navadno krilo, ravno tista dekleta, ki so imele vedno največ tehtnih in silno prepričevalnih razlogov proti beli obleki, sem začela silno dvomiti o draginji. Fini čeveljčki, mestno izdelani, in vsa vezena spodnja obleka, ki je skozi prozorno vrhajo obleko s tisočeriimi luknjicami in našivi vsake vrste gledala radovednega opazovalca, so tudi o draginji pričali vse drugače, kakor njih nositeljice. In če je skrben opazovalec zasledil tako oblečeno dekle, zdaj pred enim in kmalu zopet pred drugim paviljončkom, in videl, kako se krepča s potrebnimi in nepotrebnimi krepčili in tako »modro« zna porabiti čas in sredstva za prosto zabavo, se je pač v srcu opazovalca rodila nova misel...

Tudi Orlice si nabavijo svoj kroj, ki tudi ni zastoj. Nov dokaz, da se denar dobi, kar človek hoče imeti.

Zadnji dvomi o draginji pa so bili izpodbiti ob letošnjih primicijah (prvih mašah). Pri nas sta bili dve. Tukaj se je šele pokazalo, kaj je vredna bela obleka. Dekleta so kar tekmovala, katera bo lepša. Dočim se je v Marijini družbi vedno poudarjala priprosta bela obleka, brez našivov in nepotrebnih okraskov, pa je kljub temu bila vedno predraga, so se za primicije lahko oblekle v najfinejše batiste in etamine; nova je morala biti tudi spodnja obleka in čevlji seveda tudi. Pa vse to ni bilo predrago! Nobena ni bila prestara, nobena premlada; vsaki se je »šikalo« in v čast si je štela vsaka, ki je bila povabljen. Naravnost lepo je in kdo bi imel kaj zoper to, če belo oblečene družice spremljajo novomašnika, ko gre v tempelj Gospodov opravljat prvo sv. daritev, ko bi le z isto vnemo sodelovale tudi pri procesijah in z veseljem, ne prisiljeno, v beli obleki spremljale Najsvetejše — najvišjega duhovnika.

Zdaj, ko imamo tudi na Štajerskem škofijskega vodjo Marijinih družb in je upati na vsestranski preokret po vseh Marijinih družbah, priporočam sledeče: Kakor imajo vse druge svetne organizacije zamišljen svoj kroj, v katerem nastopajo ob slovesnejših dogodkih, tako naj se tudi pri Marijini družbi določi enakost v beli obleki. To se pravi: blago za obleke naj bo po možnosti enako, obleka enako prirojena in k temu tudi enaki venci.

Taka obleka se bo lahko nosila več let in vsi dosedanji ničevi izgovori bodo morali izostati. Vse naj bo lepo in okusno, a vendar priprosto, da ne bo Marijina družba naravnost izzivala in da si obleko lahko omislijo tudi revnejše. Če dosežemo enkrat to, je gotovo, da bodo dekleta vzljubile belo obleko, ker bodo vse enake. Ta sestriška enakost bo brezdvomno rodila nepričakovane uspehe. Pridobila bo dekleta ne le za belo obleko, temveč bo postala privlačna sila tudi za druge izven Marijinih družb, z eno besedo: to bo najboljša reklama za Marijino družbo. Količkor mi je znano, je dosedaj precej odbijala tudi neenakost v beli obleki. Bogatejše in lepše so se rade »nacificrale« preveč, revnejše pa, ki tega niso zmogle, in one, ki niso hotele, pa so rajši pustile vse in stopile v ozadje. Tako se je število belooblečenih krčilo in krčilo in kmalu bi prišli do tega, da bi moral voditelj sam prijeti za zastavo, če bi jo sploh hoteli imeti v procesiji. Marijina družba pa je vendar ponižna družba za vse, zato mora gledati in skrbeti za to, da pridejo vse na površje. Poudarjam še enkrat: enakost za vse in kmalu bomo imeli zopet dolge vrste belooblečenih deklet pri naših procesijah; v družbi sami pa se bodo zmanjšale one vrzeli, ki smo jih gledali z žalostnim srcem in so postajale vedno večje in jih je rodila in povzročila ne draginja, pač pa v prvi vrsti ženska ničemurnost, ki se je zadnji čas čez mero razpasla tudi po naših Mar. družbah.

Alojzija Sever.

Dopisi.

V Lešah smo od 19. do 26. oktobra t. l. obhajali ponovitev sv. misijona, ki sta ga z veliko vnemo vodila gg. lazarista Pohar in dr. Knavs. Uspeh sv. misijona: ustanovitev apostolstva mož, za katero se je doslej priglasilo 33 fantov in mož, in Marijina družba za žene, ki se snuje in se uvede po Novem letu.

Sele na Koroškem. Živahniješe gibanje se pojavlja tudi v naši Marijini družbi. Kljub temu, da so razmere zadnjih let slabo vplivale na družbo, da se je število družbenic precej skrčilo, je ostala družba Mariji zvesta in je upanje, da bo v bodoče bujnejše vscvetela, ker je nam čital gospod voditelj že nekaj vspodbudnih člankov iz knjige »Vodilo Marijinih družb«. — Dne 29. roznika smo obhajali poletni družbeni shod in smo imeli spre-

jem treh novih članic, tako da znaša število rednih članic 25 in 10 kandidatinj. Vsak mesec imamo skupno obhajilo, popoldne pa shod in nato sestanek. Imamo tudi misijonski odsek, ki redno odpošilja vsako četrletno nabrano svoto. Otvoril se je tudi Marijin vrtec.

Iz Metlike. Ustanovili smo misijonski odsek za razširjanje sv. vere. Nabrale in poslale smo Družbeni pisarni 200 Din. 19. oktobra smo obhajali obletnico ustanovitve Dekliške družbe; imele smo slovesni shod, nato pa priredile igro »Božja Roka«, tako da smo zraven duhovnega veselja imele tudi zunanega pošteno razvedrilo. Tako je prav: V poštem veselju družba veselo napreduje!

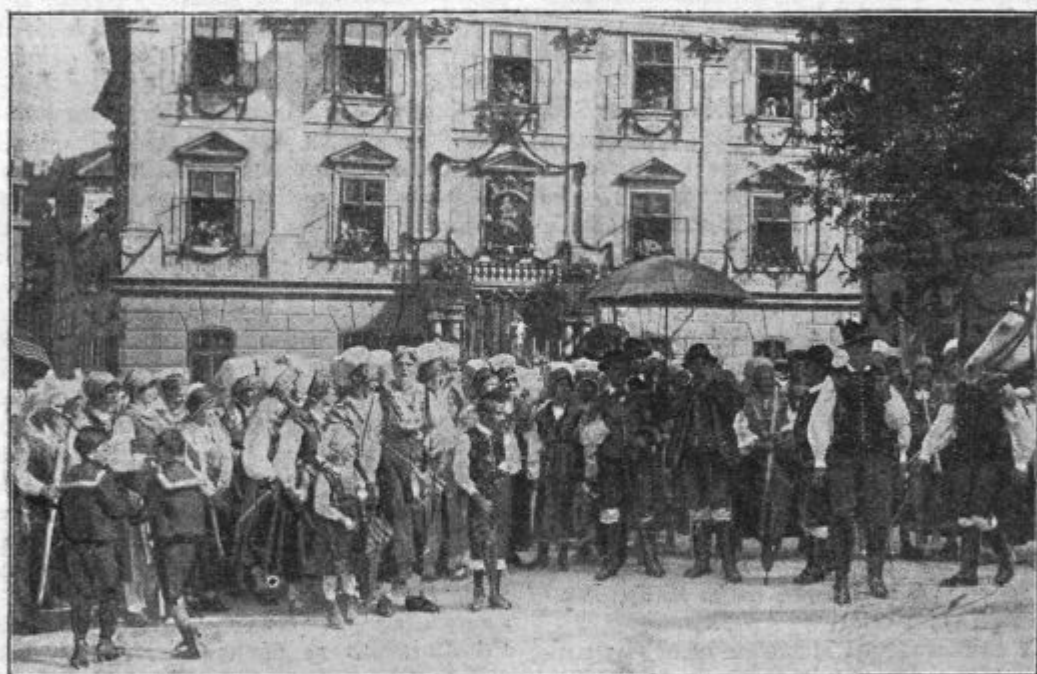


Po domovini.

† Škof dr. Josip Lang. V Zagrebu je o Vseh svetih umrl pomožni škof dr. Lang, star 67 let. Kot mlad duhovnik je bil več let katehet, nazadnje kanonik in škof. Njegova radosnost, ponižnost in skromnost je bila obče znana. Bil je najvzornejši hrvaški

presvetli g. škof, slavnostni govor je pa imel prelat dr. Jož. Lesar, bivši ravnatelj v Alojzijevišču, kjer je bil sedanji opat njegov gojenec.

Umrl je 22. okt. v Novi cerkvi na Štajerskem ondotni dekan dr. Leop. Gregorc, najstarejši duhovnik lavantinske škofije. Star



Narodne noše na marijanskem kongresu.

duhovnik; živel je tako sveto, da hrvaški listi izražajo željo, da bi bil proglašen za blaženega in svetnika. Pogreba se je udeležil tako rekoč ves Zagreb.

Ob 70 letnici goriškega nadškofa dr. Fr. Sedeja v Gorici so se vršile lepe slavnosti. Slovenci, pa tudi verni Italijani, so pokazali, da spoštujejo in ljubijo svojega nadpastirja. Junaškega branitelja sv. Cerkve naj Bog blagoslavlja in ohrani še dolgo!

Prvi slovenski opat. V Zatični je bil dne 9. nov. posvečen za cistercijanskega opata dr. Avguštin Kostelec, dosedanji prior, rodом Metličan. Obred posvečenja je izvršil

je bil 85 let. Svoj čas je bil tudi državni poslanec; dolgo časa je urejeval »Slov. Gospodarja«. R. i. p!

Trst. Umrl je nagloma msgr. Fr. Kosec, stolni kanonik, vzoren duhovnik, star 82 let. Svojemu narodu je bil zvest do zadnjega. Živel je ves svojemu duhovnemu poklicu in delal do zadnjega v škofijski pisarni. Na poti v pisarno ga je prehitela slabost ter je kmalu nato izdihnil. R. i. p!

Duhovske zadeve v ljubljanski škofiji: Na župnijo Breznica (na Gor.) je bil umeščen župnik Peter Koprivec; na njegovo mesto v Svibnem je prišel kot ž. upravitelj Anton Selan, kaplan v Trziču. — Pre-

meščen je kaplan Fr. Vavpetič iz Trziča v Naklo, in Fr. Učakar iz Sv. Križa pri Litiji v Trziču. Nameščen je kot kaplan v Trziču Ant. Dolinar. — Župnija Stari trg pri Ložu je podeljena Jerneju Hafnerju, kaplanu pri Sv. Petru v Ljubljani. Za župnika na Igu je bil umeščen g. Ivan Klemenčič, bivši kaplan v Mengešu. Za župniškega upravitelja v Stari Oselici je imenovan Ivan Gogala, kaplan v Poljanah nad Škofjo Loko; za žup. uprav. v Grčaricah pa Pavel Klemenčič, bivši kaplan v Kranjski gori. — Premeščeni so bili gg.: Anton Demšar, žup. upravitelj v Starem trgu pri Ložu za kaplana v Mengeš; Anton Rovtar, žup. upravitelj na Igu za kaplana v Št. Jernej; kot kaplani: Fr. Gornik iz Breznice v Komendo; Ivan Črnilec iz Komende v Ribnico (I.); Ivan Pirkovič iz Ribnice v Poljane nad Škofjo Loko; Vinko Gostiša iz Ribnice na Breznico; Karel Plot iz Kočevja v Ribnici (II.); Vinko Zor iz Jesenic k Sv. Petru v Ljubljano; Ivan Platiša iz Trebnjega na Jesenice; Kristijan Čuderman iz Toplice v Trebnje; Ivan Knafelj iz Škofje Loke v Dolenjo vas pri Ribnici; Kek Franc iz Dragatuša v Škofjo Loko; Ivan Raztresen iz Dobrniča v Toplice pri Novem mestu. — Nameščena sta kot kaplana: Franc Lambert Ramšak v Dragatušu, in novomašnik Ivan Lončar v Dobrniču. — Nameščeni so: Matija Jager, bivši kaplan v Dobu, v Sv. Križu pri Kostanjevici; novomašnika Val. Benedik v Kočevju, Jožef Kreiner v Kočevski Reki.

V lavantinski škofiji je premeščen g. kaplan Blaž Brdnik od Sv. Jurija o. j. ž. k Sv. Tomažu blizu Ormoža, ter g. Matija Medvešek iz Kozjega v Trbovlje.

V Studencih pri Mariboru so oo. kapucini povečali ondodni hospic. S pomočjo dobrotnih src so povečali samostan in dogradili drugo nadstropje. V poslopju so nastanjeni tudi redovni bogoslovci, ki hodijo na mariborsko bogoslovno učilišče.

IZ Celovca. Sporočamo žalostno vest, da smo izgubili preteklo šolsko leto našega dragega tovariša in sobrata Dominika Skitek-a. Če vprašam vse one, ki so ga poznali, bo vsak rekel, da je bil to zgleden mladenič. Njegov značaj je bil tako odkrit, da je takih le malo. Umril je 5. septembra t. l. v celovski bolnici na sušici. Pokopan je svojem domačem kraju na Suhi. Priporočamo ga v pobožno molitev. — R. i. p.

Marenberg. Tudi pri nas smo malo oživeli. Ustanovil se je pevski zbor, ki šteje 46 članov pod vodstvom g. Val. Stanglana. Njegovi neumorni delavnosti in krepki vztraj-

nosti pevcev in pevk se imamo zahvaliti, da se v naši cerkvi sedaj tako lepo poje.

Hrvatski katoliški dnevnik. Hrvatje nimajo že nekaj časa nobenega katoliškega dnevnika. Zdaj so se vendarle odločili, da začno izdajati pošten dnevnik v Zagrebu, četudi bo treba žrtvovati mnogo denarja. V »Katol. listu« je izšel oklic, ki so ga podpisali škof dr. Josip Lang, škof dr. Dionizij Njaradi in kanonik Milan Strahinčak.

Zavod sv. Jeronima v Rimu je prišel spet v hrvaške roke, da imajo hrvaške škofije pravico, poslati nekaj duhovnikov-kandidatov, da nadaljujejo bogoslovne, modroslovne, pravoslovne, svetopisemske ali orientalske nauke v Rimu. Prav tako lahko študirajo glazbo na papeški visoki šoli za cerkveno glazbo, ali pa prakticirajo pri rimskih kongregacijah, da morejo dobiti kot gojenci vpogled v delovanje najvišjih cerkvenih oblasti. Zaenkrat bo v zavod sv. Jeronima sprejetih 10 kandidatov.

Z resnico in dan! Vsa katoliška javnost med Hrvati je proti znanemu Stjepanu Radiću. »V vsem svojem življenju je ostal Radić dosleden v mržnji na katoličanstvo in na katoliško duhovščino.« Tako zatrjujejo tisti, ki ga dodobra poznajo. Pokojni škof dr. Mahnič je že leta 1915. pisal o njem takole: »Masaryk je eden najodličnejših in najvztrajnejših bojevnikov proti katoliški veri; a za Masaryka nastopa kot najodličnejši bojevnik proti brezverstvu in proti verskemu indiferentizmu, bori se pa za verstvo in pravost. Proti katoliški veri ne nastopa kot brezverec, marveč kot krivoverec. Masaryk je dokazoval, da je vera potrebna za življenje in za umiranje, da potrebujemo vere, a potrebna je nova krščanska sekta (ločina), nova vera. Hrvatski Masaryk se imenuje Stjepan Radić. Pri Masaryku se je Radić izločil. Kakršen učitelj, tak učenec.« Tako dr. Mahnič o Radiću, ki hočejo zanj delati reklamo tudi v vrstah naših katoliških Slovencev. Zato smo opisali tega voditelja hrvatske republikanske stranke, da bodo tudi naši ljudje poučeni, če bi prihajali k nam voljeje v ovčjih oblačilih.

Škofijski voditelj »Dejanja sv. Detinstva« za ljubljansko škofijo prosi čč. gg. voditelje in poverjenike, naj bi zopet pomagali prihraniti za misijonske namene precejšnjo vsoto, ki bi jo bilo treba žrtvovati, ako bi po pošti pošiljal letno poročilo (»Vestnik D. sv. D.«). Knjižice so v tisku in je upati, da bodo v prvi polovici decembra na razpolago v prodajalni K. T. D. (Ničman), kar se bo sporočilo v »Slovincu«. P. t. voditelji lahko pošljejo zanesljivo osebo, ki gre po opravkih v Ljubljano, da sprejme in donese določeno število knjižic. Hkrati s knjižicami bodo gg. po-

verjeniki prejeli tudi lepe sprejemnice.

Po svetu.

Spominska svetinja na sveto leto, ki jo bodo delili rimskim romarjem, ima na eni strani podobo svetega očeta, na drugi pa kupolo cerkve svetega Petra. — Paviljoni za velikansko misijonsko razstavo so gotovi. Urejevanje izložbenih predmetov se je začelo že koncem oktobra.

Dva duhovnika — prišteta med svetnike. V kratkem bo proglašen blaženim sodobnik don Boska, duhovnik Jožef Cafasso, ki je bil vodja nekega duhovskega zavoda v Turinu. — O Vseh svetih je bilo v pričo svetega očeta prebrano tozadevno pismo, kakor tudi dekret, ki potrjuje dva čudeža za proglasitev blaženega župnika Janeza Vianeya iz Arsa — svetnikom. Po prečitaniu teh pisem ob navzočnosti odličnih odposlanstev je imel papež pomenljiv govor, v katerem je slavil junaško delo toliko skromnih, ponižnih duhovnikov, ki v zapuščenih, samotnih krajih s samozatajevanjem žrvujejo svoje moči za zveličanje duš.

Posvečenje vojnega škofoa dr. Bombera v Pragi je bilo 5. okt. t. l.

Za versko šolo na Slovaškem je bilo o priliki plebiscita (ljudskega glasovanja) oddanih 775.000 glasov, t. j. 70 odstotkov. Ako bi prišteli še nekatoličane, bi se to število še precej povečalo.

Hočemo, da vlada Kristus v družini, v družbi in pri posamezniku! Pod tem geslom se je izvršil nedavno v Budimpešti katoliški shod, ki je združil pri sklepni procesiji z Najsvetejšim do 200.000 oseb. — Posameznosti ne navajamo. Pač pa je vredno, da posnamemo iz govora prosvetnega ministra, ki je govoril o verski šoli, to-le: »Pravijo, da država potrebuje šolo, da vpliva na miselnost novih rodov... Toda v parlamentarnih vladah lahko sede konservativne skupine, ali pa tudi radikalne, prevratne, protiprevratne i. dr. — Vsaka odredi, da bodi šolstvo usmerjeno po njenih načelih. Kar se je pod eno priporočilo, se bo pod drugo zatiralo kot pregrešek. Ali je pri takih spremembah možen napredek v šolstvu, kjer je za uspeh tako potrebna stalna usmerjenost?! Tako stalnost pa popolnoma garantira le Cerkev. Ne silimo nikogar v versko šolo; toda staršem, ki želijo, da dobe otroci versko odgojo v šoli, je treba dati prosto pot. Katoličani se ne vtikamo v zadeve drugih, toda nad lastno šolo hočemo ostati sami gospodarji!« — Tako naj govore tudi naši možje,

naši poslanci, ko bodo razni brezverni, proticerkveni in verskobrezbrižni kulturobojneži zahtevali, da se verstvo in krščanski nauk izloči iz šol. Ta boj se napoveduje in je že na vratih. Naši jugoslovanski prostozidarji ga hočejo polagoma vtihotapiti; zato bodimo pripravljeni in širimo po vseh župnijah »Društvo za krščansko šolo«!

Junaki vere, v Braziliji imajo vojaštvo, ki je preželo verskega duha; prav tako tudi drugo prebivalstvo. Jasen dokaz žive vere je dalo vojaštvo in ljudstvo glavnega mesta Rio-de-Janeiro o priliki svečeniškega jubileja brazilskega kardinala Acoverde. Okrog 700 častnikov se je odločilo, da hočejo proslaviti ta jubilej s skupnim sv. obhajilom na javnem trgu. Častnikom so se pridružili tudi preprosti vojaki. Tako se je zgodilo, da je na tisoče vojaštva napolnilo trg »Praça de Republika«, kjer so iz rok pomožnega škofa Sebastijana Leme prejeli sv. obhajilo. Civilno prebivalstvo ni hotelo zaostati. Čez nekaj dni pozneje se je nudit krasen prizor, ko je na istem trgu prejelo sv. obhajilo kakih 5000 meščanov. Profesorji in dijaki so sklenili, da bodo v bodoče skupno opravljali svojo velikonočno dolžnost.

Ob 25-letnici dekliške Mar. družbe

(v Studenem 6. jul. 1924).

Pozdravljen tisočkrat, ti dan presrečni,
ti naše družbe praznik zlati,
spominski dan, ko je svoj vrt med nami
otvorila najblažja, božja Mati.

Minulo petkrat pet je let veselih,
z deviško roko cvetke je sadila,
ljubeče jih je sama negovala,
za Jezusa jih skrbno je gojila.

Kaj v letih teh se tukaj je godilo,
kako se vez ljubezni je krepila,
kako je Mati čuvala otroke,
kako skrivnostno k srcu govorila.

Kdo šteje milosti, ki tukaj vrele
iz materinih rok so na otroke,
kdo ve, kako ob svetih urah
so srcem rezale sledi globoke.

Kako je klicala deviška Mati
v Gospodov dom, pred tabernakelj sveti,
kako za evharističnega Kralja
otroke svoje skušala je vneti.

Vsa dolga leta naše lepe družbe —
o, to so leta milosti in sreče,
so zlati dnevi, ki otroci gledi
na srcu Matere so se ljubeče.

Prišli so bridki časi preizkušnje,
ob vejanju so *pleve odletele,
a klena zrna, vse junaške duše,
v ljubezni podvojene so gorele.

Stopila je Marija med gredice,
in tu in tam je k cvetu se sklonila,
utrčala zdaj to, zdaj ono cvetko,
da v veke bo v nebesih jo slavila.

Tako že pet in dvajset let kraljuje
nebeška Mati tukaj v naši sredi,
že pet in dvajset let na srečni poti
tolažijo, bodre nas nje pogledi.

Razvile smo zastavo Najčistejše,
prisegle Materj zvestobo večno,
s ponosom nosimo svetinjo njeno
kot solnce nam zlati življenje srečno.

○ Mati naša, sprejmi src zahvalo
za vso ljubezen, ki si jo delila,
neskončna hvala, da si nas nevredne
za svoje varovanke izvolila!

○bljubljamo, Marija, ti slovesno,
pri tebi vedno hočemo ostati,
v zvestobi večni smo otroci tvoji,
ti naša sreča si, ti, naša mati!

M. Elizabeta.

Če res ni denarja?

Kadar kako dobro reč, za katero je treba nekaj denarja, priporočamo, slišimo posebno zadnja leta pogostokrat izgovor: Saj ljudje nimajo denarja! — Ali ga res nimajo? Morebiti da ne. A meni se tale izgovor zdi vendar nekoliko sumljiv in ga ne morem popolnoma verjeti. Tudi članek »Bela obleka v Marijini družbi« v današnji številki trdi, da ta izgovor ne drži. Za kar ljudje hočejo, za to še vedno denar dobijo. Pa tudi še druge prikazni opazujemo, da ne moremo uvideti takega pomanjkanja denarja. Prva prikazni je staro znana: pijāča. Pri tej še vedno ni opaziti nobene pomanjkanja. Posebno delavci veliko pijejo. Delavcev je pa danes veliko, in tudi precej zaslužijo. Če pa vse sproti po grlu poženejo, potem seveda — ni denarja. Drugič: preobilne veselice, ki so na vseh koncih in krajih, tudi ne pričajo o nobenem pomanjkanju denarja. Tretjič: na obleki danes ne opažamo nobene revščine. Ljudje se nič slabše ne nosijo, kakor so se, če ne še bolje. Da omenim eno malenkost, ki je sicer malenkost, pa vendar precej pove. Zdaj v času po vojski, ko se veliko govori o draginji in o pomanjkanju denarja, so začela kmetska de-

kleta — take reči se nehote opazijo — nositi gornjo obleko, tudi poletno, daljšo od prej, tako da sega skoro do kolen. Nič ne rečem, da je to kaj grešnega, a dokaz je, da ne more biti takega pomanjkanja denarja, kakor se govori. Ker če so prej brez vse škode s krajšo izhajale, bi zdaj tudi, ko bi ne bilo denarja, in tak kos blaga že nekaj stane. Sami izračunite, koliko! Zračunite tudi, koliko bi se za to lahko naročilo »Bogoljubov«, dobrih knjig in knjižic, za katere — ni denarja.

Tudi o zvonovih bi lahko katero rekli, — ko bi kaj pomagalo. Če ljudje ljubijo lepo zvonjenje, kdo bi jim to zameril? A vse, kar je prav! Zato je »Bogoljub« svaril pred preveliko bahavostjo. A nekaterim ni prav nič pomagalo. Vedeti morate, če hočejo ljudje imeti neprimerno velike zvonove, pri tem pa ne mislijo na večjo božjo čast, ampak le nase, kar se jim zdi imenitno in prijetno. Kar se torej ljudem zdi prijetno, naj bo za telo, za grlo, želodec, za oko ali uho, za to imajo zmiraj denar. No, povejte, če ni res tako?!

Res je velika draginja, a meni se zdi, da ne manjka toliko denarja, marveč manjka bolj duha, namreč dobrega duha, vnetega za vse dobro. Duha nil Materija prevladuje, materijalizem vse obvladuje. Moje »Nove vere«, ki govori o tem materijalizmu, in stane bore štiri dinarčke, nočete kupiti. Za to ni denarja. Ker pa nočete rabiti pomočkov zoper prodirajoči materijalizem, bo ta nova vera, vera v golo mesó in zemljó, vedno bolj napredovala. Vedno bolj lezemo v Noetove čase, ko so ljudje le jedli in pili, se veselili in noreli, dokler ni bilo Bogu zadosti. Tudi zdaj je denar za to, kar služi telesu, kar streže mesu, duh pa lahko — strada. Za to za božje reči, za dobre knjige in spise ni denarja. »Ne motite se, Bog se ne da zasmehovati! Kar bo človek sejal, to bo tudi žel. Kdor bo sejal v duhu, bo od duha žel večno življenje; kdor bo sejal v mesu, bo od mesa žel pogubljenje.« (Gal. 6.)
Ur.

• • •

Šmarnogorski zvonovi. Običajno in naravno je, da oskrbi nove zvonove za župno cerkev vsa župnija, za podružnice pa dotična soseska. Šmarnogorska cerkev je romarska cerkev; za njene potrebe skrbe le romarji. Redna nedeljska služba božja ob 10. uri, sv. maša s pridigo, ne moti prav nič službe božje v nobeni izmed petih župnij, ki leže ob njenem vzhodu. Častna naloga vseh častilcev šmarnogorske Matere božje je, da ji preskrbe nove zvonove. Nekdaj je ljubezen do Marije oskrbela lepo mogočno zvonjenje. Tudi zdaj, v

dobi procvita Marijinih družb, ljubezen do Marije ne bo manjša. Ako darujejo Marijini častilci za lepo zvonjenje, ne bomo rekli z Judom Iškarijotom: »Čemu ta potrata?« Lepi zvonovi bodo oznanjali Marijino čast in pričali o naši ljubezni do Nje. Največ je odvisno od romarjev, kdaj bodo zapeli novi zvonovi na Gori. Tudi Tvoj dar, dragi bralec, je nam potreben, kakor mala opeka za veliko stavbo; ako ni malih opek, tudi stavbe ni. — Torej: Vsaj mal položil dar — Mariji na oltar!

Odpustki

za mesec december 1924.

1. **Ponedeljek.** Spomin vseh rajnih treh redov sv. Frančiška. P. o. istim kakor 12. dan.

3. **Sreda, prva v mesecu.** Sv. Frančišek Ksav. P. o.: a) vsem vernikom pod navadnimi pogoji, ako opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu; b) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za njega razširjanje.

4. **Četrtek, prvi v mesecu.** P. o. udom br. sv. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

5. **Petek, prvi v mesecu.** P. o.: a) istim kakor včeraj; b) udom presv. Srca Jezusovega; c) vsem vernikom pod navadnimi pogoji, če nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega.

6. **Sobota, prva v mesecu.** P. o. vsem vernikom pod navadnimi pogoji, če opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja.

8. **Ponedeljek.** Brezmadežno spočetje Marije Device. P. o.: a) udom br. sv. Reš. Telesa kakor 4. dan; b) udom br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik mesto tega naloži kako drugo dobro delo; c) udom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom br. presv. Srca Jez.; e) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; f) udom škapulirske br. karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; g) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; h) udom molitvenega apostolstva v javni cerkvi; i) udom Marijine družbe; j) udom Družbe krščanskih družin; k) udom br. sv. Družine; l) udom br. za duše v vicah; m) udom Apostolstva sv. Cirila in Metoda; n) istim kakor 12. dan. — Tretjerednikom v. o.

12. **Petek.** Naidenje trupla sv. Frančiška. P. o. vsem v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

13. **Sobota.** Bl. Janez Marinonij. P. o. onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

15. **Sobota.** Osmina brezmadežnega Spočetja M. D. P. o. istim kakor 12. dan.

21. **Sobota.** Sv. Tomaž. P. o. udom brat. sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjenje sv. vere in po namenu sv. očeta.

25. **Četrtek.** Božič. P. o.: a) udom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) udom rožnovenske br. v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik mesto tega naložiti kako drugo dobro delo; c) udom škapulirske br. karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; e) udom Marijine družbe; f) udom Družbe krščanskih družin; g) udom br. sv. Družine; h) udom družbe za duše v vicah. — Odpustke rimskih štacijonskih cerkva morejo zadobiti vsi tisti, ki so navedeni v 4. številki letošnjega »Bogoljuba« pod »Opombo« v izkazu odpustkov za april. — Tretjerednikom v. o.

27. **Sobota.** Sv. Janez Ev. P. o.: a) udom br. sv. Rešnj. Telesa kakor 7. dan; b) udom br. presv. Srca Jez. kakor 8. dan; c) udom družbe sv. Petra Klaverja kakor 21. dan.

28. **Nedelja, zadnja v mesecu.** P. o. vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sveti rožni venec.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Bivši gojenec Marijanišča v Veržeju piše, da imamo, kakor ve iz lastne skušnje, tudi na Slovenskem zavod za šolanje poznih poklicev, in to je ravno Marijanišče v Veržeju pri Ljutomeru, zato naj raje ta zavod priporočamo kakor tuje. Mi to z veseljem slišimo ter zavod v Veržeju v tem in vsakem oziru, toplo priporočamo. Kateri mladenič torej začuti poklic za duhovski stan bolj kasno, naj se obrne v Veržej! — Sedlo na Goriškem: Za samostojno ustanovitev bratovščine sv. rož. venca kakor vsake druge bratovščine je treba dobiti le pravila bratovščine in jih s primerno vlogo predložiti škofijstvu v odobrenje in privoljenje. Dar 150 Din za misijone Bog povrni! — Neimenovana iz Podbrezja darovala za Afriko 500 Din, kar objavljamo na posebno prošnjo. Da Bogoljub ne piše, poroča in priporoča misijonov kaj več, je pa vzrok ta, ker imamo za to posebne misijonske liste, in je prav, če si delo razdelimo. Vsak naj po svoji najboljši moči obdelava svoje polje! Kakor vse kaže, misijonska misel dobro napreduje. Bogoljub jo je pomagal pri nas vpeljati, zdaj naj pa koraka samostojno, kakor otrok, ki je odrasel.

Kako bo z „Bogoljubom“ leta 1925?

Prihodnje leto se bo »Bogoljub« znatno spremenil, oziroma zboljšal. Ker je tiskarna vpeljala nov način tiskanja slik, bo lahko prinašal več slik, bo torej bolj bogato okrašen. Ker imate slike radi, boste to naznanilo gotovo z veseljem sprejeli.

Kakor že obljubljeno, bo »Bogoljub« zanaprej prinašal vedno kako večjo lepo povest, in večkrat tudi manjše prigodbe ali zanimive črtice. Prihodnje leto bo celo leto prihajala krasna povest iz Kristusovih časov »Za njim!« Ker povesti radi berete, upamo, da vam bo s tem posebno ustrezno.

Izrekla se je od nekdaj želja, da bi mladeniške in moške Marijine družbe imele svoj poseben list. Za sedaj se ta želja še ne more uresničiti; mogoče kasneje, če se bodo družbe dobro razvijale, za kar se bo doslej še bolj skrbelo. Dokler se pa to ne zgodi, se bo »Bogoljub« bolj kot doslej oziral na moške. Dvigniti moštvo h krepkejšemu verskemu življenju, to bo naša posebna skrb in naloga.

»Bogoljub« je in ostane nabožen list za vse verne Slovence. Družinski list, namenjen ne samo kakemu posameznemu stanu, ampak vsem. V prvi vrsti pa je vendar glasilo Marijinih družb, te naše najmočnejše verske organizacije. Zato si pa tudi predvsem Marijine družbe štejte v častno nalogo, »Bogoljuba« kar najbolj razširiti! In sicer najprej v družbah samih, moških kakor ženskih! Pomnite dobro, da noben družbenik ne sme biti brez družbenega glasila! Družbenik, ki svojega glasila ne bere, ne kaže nobenega zanimanja za Marijine družbe, ne pozna nobene druge družbe razen svoje, ne ve nič, kako družbe splošno živijo in delajo, kaj se jim priporoča in kaj od njih želi. Kje je srce takega družbenika? Kje veselje za družbo? Družbeno glasilo brati je skoro tako potrebno, kakor k družbenim shodom hoditi. To je bistven del družbenega življenja. Pri vseh družbah, kjer se doslej to še ni doseglo, da bi ga brali vsi, vzemite končno letos predstojništva to stvar z vso resnobo

v roke! Preglejte imenik vseh članov in ugotovite, kdo ga bere, kdo ne, in če ga ne, ukrenite, da si ga preskrbi! Revnim naj pomaga k naročbi družba iz skupne blagajne. Po številu »Bogoljubov« se po pravici lahko meri gorečnost v družbi.

Ker je »Bogoljub« namenjen vsem vernikom, ga širite tudi med drugimi! Kakor so marsikje že doslej delali, tako prosimo storite tudi letos prav povsod, da gredo najbolj goreči člani od hiše do hiše, najbolje po dva in dva, v vsako družino, kjer je kaj upanja, da si ga naroče. Upamo, da je v vsaki fari nekaj toliko požrtvovalnih oseb, ki bodo zavoljo Boga to žrtev rade sprejele.

Odkar draginja raste in z njo cena »Bogoljuba«, je število naročnikov, ki je bilo že blizu 40.000, precej padlo. Skušajte ga dvigniti zopet do tega lepega števila! Prosimo njegove prijatelje, da mu vsak v svojem krogu k temu pomagata!...

Cena se je določila za posamezen izvod na okroglo številko 20 dinarjev; za naročnike izven Jugoslavije, v Avstriji in Italiji pa 24 dinarjev. Naše prijatelje v Ameriki pa prosimo, naj pošljejo v korist ubogih naročnikov na Koroškem dosedanji prispevek 1 dolar.

Najtopleje priporočamo zopet skupno naročanje. V tem slučaju je cena za Jugoslavijo 18 dinarjev. Kot nagrada poverjenikom ali njih pomočnikom bo tudi nadalje 10% popusta, ki se dá po želji poverjeništvu v gotovini ali z namečkom »Bogoljuba«.

Naročniki, ki prejmejo list pri domačem poverjeništvu, naj plačajo naročnino pri poverjeniku; vsi drugi pa naravnost pri upravi po položnici, ki je priložena današnji številki. Oni, ki se položnice ne morejo poslužiti (Italija, Avstrija, Amerika itd.), naj nakažejo naročnino po banki ali po priporočnem pismu.

V novem — svetem — letu pojdimo z novim svetim ognjem na delo za sveto stvar!